

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
HAYAT BOYU ÖĞRENME VE YETİŞKİN EĞİTİMİ
PROGRAMI**

**HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİ İNGİLİZCE
KURSIYERLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ,
KATILIM AMAÇLARI VE KURS DENEYİMLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZEYNEP AKDOĞAN

**ANKARA
TEMMUZ, 2025**

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
HAYAT BOYU ÖĞRENME VE YETİŞKİN EĞİTİMİ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİ İNGİLİZCE
KURSIYERLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ,
KATILIM AMAÇLARI VE KURS DENEYİMLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZEYNEP AKDOĞAN

DANIŞMAN: PROF. DR. AHMET YILDIZ

**ANKARA
TEMMUZ, 2025**

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne,

Zeynep AKDOĞAN adlı öğrencinin hazırladığı “HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİ İNGİLİZCE KURSIYERLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ, KATILIM AMAÇLARI VE KURS DENEYİMLERİ” başlıklı bu çalışma Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı / Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi Programı’nda jüri üyelerince oy birliği ile **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

	<u>Jüri Üyeleri</u>	<u>İmza</u>
Başkan	Prof. Dr. Gülden AKIN	
Üye	Prof. Dr. Ahmet YILDIZ	
Üye	Prof. Dr. Ayhan URAL	

ONAY

Bu tez Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’nin ilgili maddeleri uyarınca jüri üyeleri tarafından 31/07/2025 tarihinde, Enstitü Yönetim Kurulunca .../.../2025 tarihinde kabul edilmiştir.

.....
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgileri akademik yazım kurallarına uygun biçimde raporlaştırdığımı ve bunları etik ilkelere (atıfta bulunulan tüm yapıtlara kaynaklarda yer verilmesi, tezde kullanılan bilgi ve belgelere resmi yollarla ulaşılması ve bunların aslı bozulmadan kullanılması vb.) uygun olarak elde ettiğimi ve sunduğumu bildiririm.

(İmza)

Zeynep AKDOĞAN

ÖZET

HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİ İNGİLİZCE KURSIYERLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ, KATILIM AMAÇLARI VE KURS DENEYİMLERİ

AKDOĞAN, Zeynep

Yüksek Lisans Tezi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ahmet YILDIZ

Temmuz, 2025, xvii+103

Günümüzde hızla artan küreselleşme ve dijitalleşme süreçleri, bireylerin yaşadıkları değişim ve gelişmelere uyum sağlamalarını zorunlu hale getirmiştir. Bireylerin değişen dinamiklere uyum sağlayabilmek için hayat boyu öğrenen kişiler olmaları önem taşımaktadır. Hayat boyu öğrenme sürecinde ise bireylerin kişisel, sosyal ve mesleki gelişimlerini sürdürebilmeleri açısından yabancı dil önemli bir ihtiyaç olarak öne çıkmaktadır. Türkiye’de bu ihtiyacın karşılanmasında, yetişkinlere yönelik yabancı dil eğitimi sunan en yaygın kamu kurumları arasında yer alan Halk Eğitimi Merkezleri (HEM) kritik bir rol üstlenmektedir. Bu kapsamda araştırma, HEM İngilizce kurslarında kursiyerlerin demografik özelliklerini, katılım amaçlarını ve kursa ilişkin kursiyer ile öğretmen deneyimlerini analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Araştırma, Ankara’nın merkez ilçelerinde yer alan Altındağ, Başkent, Çankaya, Keçiören ve Yenimahalle Halk Eğitimi Merkezlerinde yürütülmüş; nitel araştırma yöntemine dayalı gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini belirlemek, kursa katılım amaçlarını ortaya koymak ve öğretmen ile kursiyer görüşlerini ortaya koymak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen soru kâğıdı kullanılmıştır. Katılım amaçları ve deneyimlere dair derinlemesine bilgi edinebilmek amacıyla ayrıca altı kursiyerle ve dört öğretmenle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular, İngilizce kurslarına 18 yaşından başlayarak 65 yaş ve üzerine kadar her yaşta bireyin katıldığını göstermektedir. Katılımda kadın kursiyerlerin oranı belirgin biçimde yüksektir. Kursiyerlerin kurslara katılım amaçları çeşitlilik göstermekte olup, öne çıkan katılım amaçları arasında yurt dışında kendini ifade edebilme, sosyalleşme, mevcut İngilizce bilgisini koruma veya geliştirme, istihdam olanaklarını artırma, kariyer

gelişimi, bilişsel sağlığı koruma ve Türkçe bilmeyen yakınlarla iletişim kurma yer almaktadır.

Katılımcılar, dil becerileri arasında en çok konuşma becerisini geliştirmeyi istemekte ve bu beceriye yönelik kurs içeriğini genel olarak yeterli bulmaktadır. Öğrenme ortamına yönelik değerlendirmelerde kursiyerlerin büyük çoğunluğu memnuniyet bildirmiş; başarılı bulunmaları durumunda bir üst kura devam etmek istediklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Yaşam boyu öğrenme, Halk Eğitimi Merkezi, İngilizce öğrenme, katılım amaçları

ABSTRACT

DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS, PARTICIPATION PURPOSES, AND COURSE EXPERIENCES OF ADULT LEARNERS IN PUBLIC EDUCATION CENTRES ENGLISH COURSES

AKDOĞAN, Zeynep

Master Degree, Department of Lifelong Learning and Adult Education

Supervisor: Prof. Dr. Ahmet YILDIZ

July 2025, xvii+ 103

In today's world, the rapidly intensifying processes of globalisation and digitalisation have made it crucial for individuals to adapt to ongoing changes and developments. In order to respond effectively to these shifting dynamics, it is crucial for individuals to be lifelong learners. Within this process, foreign language learning stands out as an indispensable component for sustaining personal, social, and professional development. In Türkiye, Public Education Centres (PECs) constitute some of the most widespread public institutions providing foreign language education for adults and play a vital role in addressing this need. In this regard, this research seeks to analyse the demographic characteristics of learners attending English courses in PECs, their purposes for participation, as well as the experiences of both learners and instructors with regard to these courses.

The research was carried out in the Public Education Centres of Altındağ, Başkent, Çankaya, Keçiören and Yenimahalle, and was designed within the framework of a qualitative research approach. In order to identify participants' socio-demographic characteristics, determine their purposes for participation, and elicit the perspectives of both learners and instructors, a questionnaire developed by the researcher was employed. Moreover, to gain deeper insight into participation motives and course experiences, semi-structured interviews were conducted with six learners and four instructors.

The findings demonstrate that individuals from a broad age range, starting from 18 and extending to 65 and above, take part in the English courses. Female learners are represented at a noticeably higher rate. Participation purposes are diverse, with prominent motivations including the wish to communicate effectively abroad, opportunities for socialisation, maintaining or improving existing English proficiency, enhancing employability, supporting career progression, preserving cognitive health, and communicating with relatives who do not speak Turkish.

Among the language skills, participants expressed a particular interest in improving their speaking abilities and generally considered the course content addressing this skill to be sufficient. With regard to the learning environment, the majority of learners reported satisfaction and indicated their willingness to progress to the next level, provided they are deemed successful.

Key Words: lifelong learning, adult education, public education centre, learning English, participation purpose

ÖNSÖZ

Etkilerini hala üzerimde taşıdığım acı kaybım sonrasında başlamaya karar verdiğim bu program, üç koca yıl boyunca hayat boyu öğrenmenin müthiş keyfini deneyimleme sürecime eşsiz bir katkı sundu. Bir yetişkin olarak yerine getirmek zorunda olduğum sorumluluklarımın yanı sıra kendi karar ve isteğim sonucunda bu alanda kendimi yetiştirmeye devam etme yolculuğunda birçok kişinin emek ve desteğinin olduğu şüphesiz.

Öncelikli olarak ders dönemindeki özgün katkıları ve tez sürecinde çok kıymetli danışmanlığı için sevgili hocam Prof. Dr. Ahmet Yıldız'a teşekkürlerimi sunarım. Bana inandığı ve süreç boyunca her zaman ve her konuda destek olduğu için kendisine minnettarım.

Ders dönemimde sundukları katkılar için Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi bilim dalının hocalarına teşekkürlerimi sunarım. Çalışmaya sundukları katkı ve destekleri için Altındağ, Başkent, Çankaya, Keçiören ve Yenimahalle Halk Eğitimi Merkezlerinde görev yapan idarecilere, öğretmenlere ve kursiyerlerine ayrıca teşekkür ederim. Özellikle tez döneminde benden manevi desteklerini esirgemeyen yakın arkadaşlarım ve iş arkadaşlarıma da minnettarım.

Son olarak hayatımın her döneminde daima yanımda olan ve fedakârlıklarını benden esirgemeye aileme, özellikle ve en çok anneciğim Nuriye AKDOĞAN'a sonsuz teşekkürlerimle. Varlığınız ve desteğinizle her şey çok daha anlamlı.

Canımdan çok sevdiğim ve varlığını daima yanı başımda hissettiğim

Babam Rıdvan AKDOĞAN'a...

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BİLDİRİMİ.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
ÖNSÖZ.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar DİZİNİ.....	xii
ŞEKİLLER DİZİNİ	xvi
KISALTMALAR	xvii
BÖLÜM 1.....	1
GİRİŞ.....	1
Problem.....	1
Amaç.....	16
Önem.....	16
Sınırlılıklar.....	17
Tanımlar.....	17
BÖLÜM 2.....	18
YÖNTEM.....	18
Araştırmanın Modeli.....	18
Çalışma Grubu	19
Verilerin Toplanması	21
Verilerin Çözümlemesi	22
BÖLÜM 3.....	23
BULGULAR VE YORUMLAR	23
Kursiyerlerin Demografik Özelliklerine Dair Bulgular.....	23
Katılımcıların Kurs Seviyesi.....	23
Katılımcıların Cinsiyetleri.....	25
Katılımcıların Yaş Aralığı.....	25
Katılımcıların Yaş Aralığına Göre Devam Ettikleri Kur Seviyesi.....	26
Katılımcıların Medeni Durumları	28
Katılımcıların Eğitim Düzeyleri.....	29
Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Devam Ettikleri Kurs Seviyeleri.....	29
Katılımcıların Çalışma Durumları	31
Katılımcıların Meslekleri	32
Katılımcıların Çalıştıkları Sektör	33
Katılımcıların Çalışma Deneyimi	33
Katılımcıların HEM’ de Daha Önce Kursa Katılım Durumu	34
Katılımcıların Daha Önce HEM Dışında Bir Kursa Katılma Durumu	34
Kursiyerlerin Katılım Örüntülerine Dair Bulgular	35
Katılımcıların Kurstan Nasıl Haberdar Olduğu	35

Katılımcıların Kursa Katılımlarını Etkileyen Kişi/Etkenler	36
Kursiyerlerin Katılım Amaçları	36
Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular	37
Bilişsel Sağlığını Korumak Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular ..	40
Sosyalleşme Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular	42
İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular	45
İstihdam Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular	49
İş/Ek İş Bulmak Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bilgiler.....	50
Mesleki İhtiyacını Karşılama Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular	53
Türkçe Bilmeyen Yakınları İle İletişim Kurmak Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular	55
Sınava Hazırlık Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular	57
Kursiyerlerin Kurslara İlişkin Görüş ve Deneyimlerine Dair Bulgular	58
BÖLÜM 4.....	65
SONUÇLAR VE ÖNERİLER	65
Sonuçlar	65
Kursiyerlerin Demografik Özellikleri İle İlgili Sonuçlar	65
Kursiyerlerin Katılım Amaçları İle İlgili Sonuçlar	67
Kursiyerlerin Kurslara İlişkin Görüş ve Deneyimleri İle İlgili Sonuçlar.....	68
Öneriler	69
Araştırmacılara Öneriler	69
Uygulayıcılara Öneriler.....	69
Kurumlara Öneriler	70
KAYNAKLAR.....	71
EKLER	75
EK 1. Soru Kâğıdı.....	75
EK 2. Görüşme Formu Soruları	79
EK 3. Etik Kurul Onayı	80
EK 4. Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma İzni/Diğer Kurumlardan Alınan Araştırma İzinleri.....	81
BENZERLİK BİLDİRİMİ	82
ÖZGEÇMİŞ.....	83

TABLolar DİZİNİ

Tablo		Sayfa
Tablo 1	Genel ve Mesleki ve Teknik İngilizce Kursları	6
Tablo 2	Genel Kurslar Kategorisinde En Fazla Kurs Açan İl Verileri.....	13
Tablo 3	Alana Göre En Çok Açılan Kurs Verileri	14
Tablo 4	Programa Göre En Çok Açılan Kurs Verileri	15
Tablo 5	Kursiyerlere İlişkin Demografik Bilgiler	20
Tablo 6	Öğretmenlere İlişkin Demografik Bilgiler	20
Tablo 7	Katılımcıların Kurs Seviyesine Göre Dağılımları.....	23
Tablo 8	Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı	25
Tablo 9	Katılımcıların Yaş Aralığı Dağılımı.....	25
Tablo 10	Katılımcıların Yaş Aralığına Göre Devam Etikleri Kur Seviyesi Dağılımı.....	26
Tablo 11	Katılımcıların Medeni Durum Dağılımı.....	28
Tablo 12	Katılımcıların Eğitim Düzeyi Dağılımı.....	29
Tablo 13	A1 Seviyesi Kursuna Katılan Kursiyerlerin Eğitim Düzeyi Dağılımı.....	29
Tablo 14	A2 Seviyesi Kursuna Katılan Kursiyerlerin Eğitim Düzeyi Dağılımı.....	30
Tablo 15	B1 Seviyesi Kursuna Katılan Kursiyerlerin Eğitim Düzeyi Dağılımı.....	30
Tablo 16	Katılımcıların Çalışma Durumu	31
Tablo 17	Katılımcıların Meslek Dağılımı	32
Tablo 18	Kursiyerlerin Seviyelere Göre Mesleki Dağılımı	32
Tablo 19	Katılımcıların Çalıştığı Sektör Dağılımı	33
Tablo 20	Katılımcıların Çalışma Deneyimi Dağılımı	33
Tablo 21	Katılımcıların Daha Önce HEM' de Kursa Katılma Durumu.....	34
Tablo 22	Katılımcıların HEM Dışında Kursa Katılma Durumu	34
Tablo 23	Katılımcıların Kurstan Nasıl Haberdar Olduğu	35
Tablo 24	Katılımcıların Kursa Katılımını Etkileyen Kişi/Etken Dağılımı.....	36
Tablo 25	Kursiyerlerin Katılım Amaçları Dağılımı	36

Tablo 26	Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımı.....	37
Tablo 27	Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Cinsiyet Dağılımı.....	38
Tablo 28	Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı	39
Tablo 29	Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Çalışma Durumu Dağılımı	39
Tablo 30	Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerler İçin En Önemli Dil Becerisi Dağılımı	40
Tablo 31	Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlere Göre Konuşma Becerisinin Derslerde İşlenme Durumu.....	40
Tablo 32	Bilişsel Sağlığını Korumak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımı.....	41
Tablo 33	Bilişsel Sağlığını Korumak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Cinsiyet Dağılımı	41
Tablo 34	Bilişsel Sağlığını Korumak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı	41
Tablo 35	Bilişsel Sağlığını Korumak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Çalışma Durumu Dağılımı	42
Tablo 36	Sosyalleşme Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviyesi Dağılımı	43
Tablo 37	Sosyalleşme Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Cinsiyet Dağılımı.....	43
Tablo 38	Sosyalleşme Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı.....	44
Tablo 39	Sosyalleşme Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Çalışma Durumu Dağılımı.....	44
Tablo 40	İngilizce Bilgisini Korumak/ Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımı	46
Tablo 41	İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Cinsiyet Dağılımı	46
Tablo 42	İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Çalışma Durumu Dağılımı.....	47
Tablo 43	İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Eğitim Düzeyi Dağılımı.....	47

Tablo 44	İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerler İçin En Önemli Dil Becerisi Dağılımı	48
Tablo 45	İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerler İçin Konuşma Becerisinin Yeterince Ele Alınma Durumu Dağılımı	48
Tablo 46	İş/Ek İş Bulmak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımı.....	50
Tablo 47	İş/Ek İş Bulmak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Cinsiyet Dağılımı.....	50
Tablo 48	İş/Ek İş Bulmak İçin Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımları	51
Tablo 49	İş/Ek İş Bulmak İçin Katılan Kursiyerlerin Çalışma Durumu Dağılımları	51
Tablo 50	İş/Ek İş Bulmak İçin Katılan Kursiyerlerin Eğitim Durum Dağılımları	52
Tablo 51	Mesleki İhtiyacını Karşılama Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımları	53
Tablo 52	Mesleki İhtiyacını Karşılama Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımları.....	53
Tablo 53	Mesleki İhtiyacını Gidermek Amacıyla Katılan Kursiyerlere Göre Kurs Saatlerinin Uygunluk Dağılımı	54
Tablo 54	Mesleki İhtiyacını Gidermek Amacıyla Katılan Kursiyerlere Göre En Önemli Dil Becerisi Dağılımı	54
Tablo 55	Mevcut Kariyerinde Gerekli Olduğu İçin Katılan Kursiyerlere Göre Konuşma Becerisinin Yeterince Ele Alınma Durumu Dağılımı.....	55
Tablo 56	Türkçe Bilmeyen Yakınları İle İletişim Kurmak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımları	55
Tablo 57	Türkçe Bilmeyen Yakınları İle İletişim Kurmak Amacıyla Katılan Kursiyerler İçin En Önemli Dil Becerisi Dağılımı.....	56
Tablo 58	Türkçe Bilmeyen Yakınları İle İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerler İçin Konuşma Becerisinin Ele Alınma Durumu Dağılımı.....	56

Tablo 59	Sınava Hazırlık Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılım Durumu	57
Tablo 60	Sınava Hazırlık Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı.....	57
Tablo 61	Kurs Saatlerinin Kursiyerlere Uygunluk Durumu Dağılımı	58
Tablo 62	Kursiyerlerin Öğrenme Ortamından Memnuniyet Durumu Dağılımı.....	59
Tablo 63	Kurs Süresince Karşılaşılan Güçlükler	59
Tablo 64	Kursiyerler İçin En Önemli Dil Becerisi Dağılımı	61
Tablo 65	En Önemli Becerinin Kursta Ele Alınma Durumu Dağılımı	61
Tablo 66	Kursiyerlerin İçerikten Memnuniyet Durumu Dağılımı	62
Tablo 67	Kursiyerlerin Amaçlarına Ulaşabilme Düşüncesi Dağılımı.....	63
Tablo 68	Kursiyerlerin Bir Üst Kura Devam İsteği Durumu Dağılımı.....	64

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil	Sayfa
Şekil 1 A2 Kursiyerlerinin A1 Kursuna Katılım Durumu.....	24
Şekil 2 B1 Kursiyerlerinin A1 ve A2 Kurslarına Katılım Durumu	24
Şekil 3 A1 Seviyesine Devam Eden Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı	27
Şekil 4 A2 Seviyesine Devam Eden Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı	27
Şekil 5 B1 Seviyesine Devam Eden Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı	28
Şekil 6 İstihdam Kaynaklı Katılan Kursiyerlerin Alt Amaçları	49
Şekil 7 Kursiyerlerin Hazırladıkları Sınavlar	58

KISALTMALAR

HEM	Halk Eğitimi Merkezi
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
AB	Avrupa Birliği
EUROSTAT	Avrupa İstatistik Ofisi
OECD	Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumuna, amacına, alt amaçlarına, önemine, sınırlılıklarına ve tanımlara yer verilmiştir.

Problem

Teknoloji çağı olarak adlandırdığımız günümüzde bilgi teknolojilerinin gelişimi sayesinde dünya birçok alanda değişim ve gelişmeye tanık olmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaşması ile birlikte, fiziksel sınırlar giderek önemini yitirmekte ve dünya adeta bir “küresel köye” dönüşmektedir. Candy (2002), bilgi ediniminin bu denli hızlı ve yaygın hale gelmesi ile hayat boyu öğrenmenin bilgi toplumlarında yaşayan her birey için kaçınılmaz bir gereklilik haline geldiğini, bireylerin öğrenme sürecini sürekli devam ettirmek zorunda olduğunu ifade etmiştir. Bilgi ve iletişim alanında yaşanan bu gelişmeler toplumsal etkileşime de tesir etmiş ve dünyanın bütünleşme süreci hızlanmıştır. Bireysel ve toplumsal ölçekte iletişim artmış, farklı ülkelerde sınırlardan bağımsız çeşitli ortaklıklar geliştirilmiş ve kültürel etkileşim yaygınlaşmıştır. Bu nedenle 21. yüzyıl sosyal, ekonomik ve kültürel açılarından yoğun iletişim ve etkileşimin yaşandığı bir dönem olarak değerlendirilmektedir. Toplumsal düzlemde yaşanan değişiklikler oldukça geniş bir alana yayılmakta toplumun her kesiminden bireyler bu değişikliklerden farklı şekillerde etkilenmektedir. Bu değişiklikler ve gelişmeler herkes için yaşam boyu öğrenmeyi gerekli kılmaktadır (Miser, 2002). Bilim ve teknoloji alanında yaşanan gelişmeler, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde yeni gereksinimlerin ortaya çıkmasına neden olmakta; bu gereksinimlerin karşılanmasında ise örgün eğitim artık tek başına yeterli olmamaktadır (Yıldız, 2002). Bu bağlamda, bireylerin eğitime sürekli erişimini sağlamak ve çağın gereklerine uygun, nitelikli bir eğitim sunmak amacıyla yaşam boyu öğrenme anlayışı ön plana çıkmaktadır (Vezne ve Yıldız, 2021). Genel olarak yalnızca örgün ve yaygın eğitim süreçlerini kapsayan bir kavram olarak tanımlansa da,

gerçekte bireyin yaşamı boyunca sürdürdüğü tüm öğrenme faaliyetlerini içine alan hayat boyu öğrenme (Akcaalan, 2016); bireylerin çağın gereksinimlerine uyum sağlayabilmeleri, yenilikleri takip edebilmeleri ve kişisel gelişimlerini sürdürebilmeleri açısından büyük önem taşımaktadır. Yaşam boyu öğrenmeye olan ihtiyaçla beraber bireyler yaygın eğitim etkinliklerine katılım sağlamaktadır. Türkiye'nin de aralarında bulunduğu, çoğunluğu Avrupa Birliği üyesi olan 34 ülkeyi kapsayan ve 2022 yılında gerçekleştirilen araştırma verilerine göre, 2021 yılında yetişkinlerin %64'ü yaygın eğitim etkinliklerine katılım göstermiştir (EUROSTAT, 2025).

Yaşam boyu öğrenme sürecinde bireylerin gelişimlerini sürdürebilmeleri açısından yabancı dil öğrenimi vazgeçilmez bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Yabancı dil, farklı kültürlerden bireyleri tanımayı, onlarla etkili iletişim kurmayı ve toplumsal düzeyde ekonomik ile kültürel iş birlikleri geliştirmeyi mümkün kılarak bireylere çeşitli alanlarda kolaylıklar sağlamaktadır. Yabancı dil bilen bireyler iletişim becerileri sayesinde çeşitli fırsatları değerlendirerek küresel dünyada kendileri için bir konum edinebilmektedir. Dünyanın farklı coğrafi bölgelerinde çok sayıda insan yoğun iletişim halindedir ve konuşulmakta olan sayısız dil vardır. Bununla birlikte birçok ülkede yaygın olarak kullanılması nedeniyle İngilizce, ortak iletişim dili yani "lingua franca" olarak kabul edilmektedir. Teknolojinin ilerlemesiyle beraber İngilizce, eğitimi de kapsayan birçok alanda önemli bir konuma gelmiştir. Hem bireysel hem de mesleki hedeflerin gerçekleştirilmesinde bireyler için temel bir dil olma özelliği taşımaktadır (Nishanthi, 2018). Bilgi teknolojisi ve uygulamalarının çoğunlukla bu dilde üretilmesi ve çok fazla sayıda insan tarafından konuşulması İngilizcenin dünya dili haline gelmesinde önemli etkenlerdendir. Bilimsel çalışmalarda literatürün bu dilde yoğunlaşması, birçok ülkede birinci yabancı dil olarak öğretilmesi, internet ortamında ortak dil olarak kullanılması, seyahat edilen birçok ülkede İngilizcenin ortak iletişim dili olması İngilizcenin yaygınlığını desteklemek adına verilebilecek birkaç örnek arasında sayılabilir. Bunun yanı sıra bireyler iş seyahati, dini seyahat, spor müsabakalarına katılım ya da tatil gibi birçok nedenle farklı ülkeleri ziyaret etmektedir. Turistik merkezlerde mağaza vitrinleri, tabelalar, yemek menüleri, toplu taşımalarda yapılan duyurular çoğunlukla İngilizcedir. Sayılan bu etkenler İngilizcenin yaygınlığı ve dünya çapındaki önemi konusunda birtakım ipuçları sunmaktadır. Bu etkenlere dayalı İngilizce öğrenmek isteyen kişi sayısı gün geçtikçe artmaktadır. İngilizcenin ortak iletişim dili olması ile mesleki, akademik, kültürel ve ticari sebeplerle dünya artık İngilizce öğrenmeye daha çok ihtiyaç duymaktadır; dolayısıyla ana dili İngilizce olmayan, İngilizce konuşan kişi sayısı gün

geçtikçe artmaktadır ve artmaya da devam edecektir (Alptekin, 2002). Dünyada İngilizceyi ikinci dil olarak konuşan kişi sayısı, anadili İngilizce olan kişi sayısından daha fazladır. 2025 yılı verilerine göre dünyada 1.528.000.000 kişi İngilizce konuşmaktadır. İngilizceyi ana dili olarak konuşan birey sayısı ise 390.000.000'dur (Ethnologue 2025). Eğitim alanında resmi dili İngilizce olmayan birçok ülkede İngilizce ikinci yabancı dil olarak öğretilmektedir çünkü bilimsel çalışmalarda araştırmalar yoğunlukla bu dilde yürütülmektedir (Nishanthi, 2018). Dijital ortamda İngilizceden %90 oranında faydalanılmakta, küresel iletişimin %70'i İngilizce sayesinde gerçekleştirilmektedir ve Türkiye'de özellikle turizm alanında en sık kullanılan diller arasında yine İngilizce yer almaktadır (Özbay, 2003).

Türkiye'de İngilizce öğretimi ise temel eğitim düzeyinde 2. sınıftan başlar ve ortaöğretim boyunca da devam eder. Ancak bazı özel kurumlarda tercihen daha erken yaşlarda da İngilizce öğretime başlanabilmektedir. Temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde okul türü ve uygulanan farklı programlara göre ders saati değişkenlik gösterebilmektedir. Ortaöğretimden mezun olan ve yükseköğrenime devam etmek isteyen bireyler üniversitelerde çeşitli bölümler tercih ederek bu bölümlere yerleşmektedir. Tercih edilen program dâhilinde İngilizce eğitimi bölümlere göre farklı ders saati ağırlığında devam etmektedir. Ancak örgün eğitimin herhangi bir kademesinde bulunmamış, bulunsa dahi bu eğitimini tamamlayamayan ya da yeterli düzeyde İngilizce eğitimi almadığını düşünen bireyler için de bu dili öğrenebilmek mümkündür. Yabancı dil eksikliğini gidermek, kişisel gelişimine katkıda bulunmak ve çağın gereklerine ayak uydurabilmek için İngilizce öğrenmek isteyen bireyler bu amaçla farklı kurumlara başvurmaktadır. Ulusal düzeyde İngilizce eğitimi veren çeşitli kurumlar bulunmakla beraber yaygın ve ücretsiz şekilde veren yerlerin başında şüphesiz Halk Eğitimi Merkezleri (HEM) gelmektedir. Hayat boyu öğrenme faaliyetleri kapsamında kurs ya da çeşitli eğitsel faaliyetlerin gerçekleştirildiği HEM'lerin görevleri arasında (MEB, 2018):

- Kurs ve kurs dışı faaliyetler,
- Belge, denklik ve önceki öğrenmelerin tanınması işlemleri,
- Nitelikli iş gücünün ortaya çıkması için mesleki ve teknik eğitim faaliyetleri,
- Uzaktan öğrenme faaliyetlerini düzenlemek yer alır.

Halk Eğitimi Merkezleri her ilçede en az bir adet olacak şekilde tüm Türkiye'de her ilde yapılanmıştır. Türkiye genelinde farklı illerde hizmet veren toplam 1.001 adet HEM bulunmaktadır. Bu merkezler bireylerin bilgi birikimlerini arttırmak, var olan becerilerini geliştirmek ya da meslek edinmek gibi çeşitli nedenlerle herhangi bir alanda

eğitim görmek amacıyla kursa devam ettiği yerlerdir. Bireylerin talep ve beklentilerini karşılamak amacıyla farklı yaş ve eğitim düzeyinden, değişik sosyo ekonomik çevrelerden gelen kişiiler için bu merkezlerde çeşitli kurslar açılmaktadır. Bu sayede bireyler kendilerini geliştirme, meslek edinme, hobi edinme veya boş zamanlarını değerlendirebilme imkanı bulabilmektedir.

Toplumsal açıdan eğitim alanında önemli bir boşluğu gideren bu merkezlerin en önemli görevleri arasında talep doğrultusunda yüz yüze ya da uzaktan olacak şekilde kurs açmak yer almaktadır. Bu kurslar fiziksel kapasitenin uygunluk durumuna göre merkez binada, olmaması durumunda ise merkez binadan bağımsız uygun durumda olan herhangi bir kamu binasında gerçekleştirilebilmektedir. Kurum binaları, belediyelerin tahsis ettiği yerler, üniversite derslikleri, Milli Eğitim Bakanlığı'na ait okullar ve eğitim merkezleri örnek olarak sayılabilecek birkaç yer arasındadır. Bu merkezlerde sunulan kurslar “genel” ve “mesleki ve teknik” başlığı altında iki gruba ayrılmaktadır. İngilizce kursları “Genel” kurslar başlığı altında A1, A2 ve B1 olmak üzere u farklı seviyede açılmaktadır. Özel bir meslek alanı ile ilgili olarak açılan İngilizce kursları ise “Mesleki İngilizce” kursları kapsamında açılmaktadır. A1 seviyesinde açılan programın süresi 120 ders saatidir. Bu programa kaydolmak için herhangi özel bir şart aranmamakla beraber okuryazar olmak yeterlidir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2025).

A1 seviyesi dil kullanımında en temel seviye olmakla birlikte programın genel amaçları arasında (Milli Eğitim Bakanlığı, 2025):

- Kişiilerin temel düzeyde kendilerini tanıtımları ve sahip oldukları şeyleri ifade edebilmeleri,
- Bireylerin yakın çevrelerini tanıtabilmeleri,
- Basit şekilde yol tarifinde bulunabilmeleri,
- Temel düzeyde gereksinimlerini ifade edebilmeleri,
- Basit bir metni okuyabilmeleri,
- Kişiisel bilgilerini basit formlara yazabilmeleri,
- Sayıları öğrenmeleri, fiyat ve zaman ile ilgili ifadeler kullanabilmeleri,
- Temel düzeyde nezaket kalıplarını kullanabilmeleri yer almaktadır.

Kurs sonunda başarılı olan kursiyerlere bitirme sertifikası verilmektedir.

A2 seviyesine kayıt olabilmek içinse A1 seviyesinde herhangi bir kursa katılıp bu kursun başarıyla bitirildiğinin belgelendirilmesi gerekmektedir. A1 seviyesinde bir kursu bitirdiğini belgelendiremeyen adayların kurs ğretmeni tarafından yapılacak değerlendirme sınavı sonucunda bu seviyede olduğuna karar verilirse, aday yine A2

seviyesine kayıt olma hakkı kazanır. Toplam 160 saat olan A2 seviyesi programının genel amaçları aşağıdaki şekilde sıralanabilir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2025):

-Aile, çevre, alışveriş, meslekler ve görmek istedikleri yerler hakkında sıkça karşılaşılan ifadeleri anlamaları,

- Tecrübelerini uygun şekilde ifade edebilmeleri,
- Günlük konular hakkında temel düzeyde bilgi alışverişinde bulunabilmeleri,
- Günelik işlerle uğraşırken iletişim kurabilmeleri,
- Yol tarifini anlayıp yol tarifinde bulunabilmeleri,
- İhtiyaç ve duygularını anlık olarak ifade edebilmeleri,
- Geçmişleri hakkında temel düzeyde kolaylıkla konuşabilmeleri,
- Çevrelerini tasvir edebilmeleri,
- Yapılan davete uygun şekilde cevap verebilmeleri,
- Gelecek planlarından bahsetmeleri.

Kurs programı başarılı şekilde tamamlandığı takdirde kursiyerlere bitirme belgesi verilmektedir.

B1 seviyesindeki bir kursa kayıt olabilmek için A2 seviyesinde herhangi bir kursa katılıp, bu kursun başarıyla bitirildiğinin belgelendirilmesi gerekmektedir. A2 seviyesinde bir kursu bitirdiğini belgelendiremeyen adayların kurs öğretmeni tarafından yapılacak değerlendirme sınavı sonucunda bu seviyede olduğuna karar verilirse, aday yine B1 seviyesine kayıt olma hakkı kazanır. B1 seviyesi programının genel amaçları aşağıdaki şekilde sıralanabilir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2025):

- Bir konuşmayı başlatmaları, uygun şekilde sürdürmeleri ve sonlandırmaları,
- İstek, arzu ve planlarını ifade etmeleri,
- Günlük hayatta sıklıkla karşılaşılabilecekleri ya da sıradan olmayan durumlarla baş etmeleri,
- Bilindik konularda hazırlıksız bir sohbete dâhil olup iletişimi sürdürmeleri
- Arada hata, eksik ve düzeltmeler için duraklama olmasına rağmen geniş çapta dil bilgisi öğelerini kullanmaları,
- Çevresindeki uzun konuşmaların ana noktalarını takip etmeleri,
- Yazılı ve sözlü olarak birbiri ile bağlantılı ve tutarlı ifadeler kullanarak kendi görüş ve düşüncelerini gerekçeleriyle açıklamaları,
- Radyo ve televizyondaki güncel olayları ve kendini ilgilendiren konuları yeterince anlamaları,

-Seyahat planları yapmaları ve seyahat esnasında karşılaşılabilecek sorunların üstesinden gelmeleri,

- Bir günlük, bir blog, bir seyahat güncesi yazmaları.

Bu programın süresi 320 saattir. Kurs programı başarılı şekilde tamamlandığı takdirde kursiyerlere bitirme belgesi verilmektedir.

Belirli bir uzmanlık gerektiren alan ile ilgili konularda ise “Genel” ya da “Mesleki ve Teknik” başlıkları altında İngilizce kursları açılmaktadır. Bu kursların program içerik ve ders süreleri alan bilgisine göre değişkenlik göstermekte ve bu kurslarda özel bir alan üzerine yoğunlaşan içerikler sunulmaktadır (MEB, 2025). Genel ve Mesleki ve Teknik İngilizce kursları Tablo 1’de sunulmuştur:

Tablo 1

Genel ve Mesleki ve Teknik İngilizce Kursları

GENEL	MESLEKİ ve TEKNİK
Aile ve Tüketici Hizmetleri/ Çevre Hizmetleri	Denizcilik
Aile ve Tüketici Hizmetleri/ Ev ve Kurum Hizmetleri	Eğlence Hizmetleri
Aile ve Tüketici Hizmetleri/ Sosyal Destek Hizmetleri	El Sanatları
Aile ve Tüketici Hizmetleri/ Tüketici Hizmetleri	Güzellik ve Saç Bakım
Bilişim Teknolojileri	Konaklama
Büro Yönetimi	Sağlık
Giyim Üretim Teknolojileri	Seyahat
Halkla İlişkiler ve Organizasyon Hizmetleri	Tekstil Teknolojisi
Kuyumculuk Teknolojisi	Yiyecek İçecek Hizmetleri(Bar)
Meteoroloji	Yiyecek İçecek Hizmetleri(Hostes)
Bilgisayarlı Muhasebe	Yiyecek İçecek Hizmetleri(Mutfak)
Dış Ticaret Ofis Hizmetleri	Yiyecek İçecek Hizmetleri(Servis)
Finans ve Borsa Hizmetleri	
Pazarlama ve Perakende	
Denizcilik/ Gemi Makineleri	
Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri	
Gemi Yapımı	
Makine Teknolojisi	
Metal/ Metalürji /Motorlu Araçlar Teknolojisi	

Kaynak: Veriler e-yaygın sisteminden temin edilmiştir.

İngilizce öğrenimine yönelik mevcut literatür taraması gerçekleştirilmiş ve yapılan incelemeler sonucunda, gerek yurt içinde gerekse yurt dışında gerçekleştirilen araştırmaların ağırlıklı olarak örgün eğitim dönemine odaklandığı görülmüştür. Yetişkinlere yönelik İngilizce öğretimine daha sınırlı bir ilgi gösterilmiştir. Literatürde, yetişkinlerin İngilizce öğrenimine yönelik yürütülmüş bazı araştırmalar şu şekilde özetlenebilir:

Güzel (2019), “Halk Eğitimi Merkezleri (HEM) A1 Seviyesinde İngilizceyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin İngilizce Dilindeki Öz Yeterlik İnançlarını Etkileyen Faktörlerin Analizi” adlı araştırmasında HEM’ de A1 seviyesinde İngilizce kursuna katılan kursiyerlerin öz yeterlik düşüncelerini etkileyen nedenleri belirlemeyi amaçlamıştır. 6-18 yaş arasında yeterli eğitim almayan ya da çeşitli nedenlerle okul terki yapan kişilerin İngilizce eğitimi için HEM’ deki kurslara devam ettiğini ifade etmiştir. A1 seviyesindeki İngilizce kursları bu merkezlerde sıklıkla açılan kurslardan biridir. B1 ve B2 seviyesinde açılan ve devam eden İngilizce kurslarını bulmak ise oldukça zordur. İlgili çalışmada A1 seviyesinde kursa katılan bireylere odaklanılmıştır. Bu kurslara birçok birey başvuru yapmakta ve katılmak istemekte ancak yalnızca birkaç hafta içerisinde kursu terk etmektedir. Terk nedenleri arasında kursiyerlerin kişisel nedenleri, kurs öğretmeninden memnun olunmaması, öğretim programı, kurs süresi ya da kurs materyalleri yer almaktadır. Kurs programlarının katılımcılara orta düzeyde dil bilgisi becerisi sağladığı görülmüştür.

“Andragojik İlkeler Göre Geliştirilmiş Problem Temelli Mesleki İngilizce Eğitimi Programının Etkililiği” adlı doktora çalışmasında Akın (2010), Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesinde yer alan genç yetişkinlerden oluşan öğrencilere yönelik düzenlenen mesleki İngilizce eğitim programının verimliliğini araştırmıştır. Bireylerin genel İngilizce öğretim yaklaşımlarıyla uzun yıllar eğitim görmesine rağmen istenilen düzeyde İngilizce bilmedikleri sonucuna ulaşmışlardır. Bu çalışmada yetişkin eğitimi yaklaşımına uygun şekilde geliştirilen İngilizce eğitim programının genel yaklaşımlı öğretime göre daha etkili olduğu saptanmıştır.

“Yetişkinlere İngilizce Öğretiminde Uygulanan Yöntemlerin, Andragojik Varsayımlara Uygunluğunun Değerlendirilmesi” araştırmasında Aşir (2009), İngilizce öğretiminde yetişkinler için kullanılan yöntemlerin andragojik varsayımlara uygunluğunu kursiyer görüşleri açısından değerlendirmeyi amaçlamıştır. Halk Eğitimi Merkezinde

İngilizce kurslarına katılan yetişkinlerin öncelikle bireysel nedenlerle başka bir deyişle kendilerini gerçekleştirme amacıyla bu kurslara katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Düzenlenen İngilizce kurslarının yetişkin eğitimi anlayışına ne derece uygun yürütüldüğüne odaklanan bu yüksek lisans tezi çalışması verilerine göre bireylerin ihtiyaçlarının istenen düzeyde karşılanamadığı ve eğitimcilerin bireylerin gereksinim ve talepleri ile yeterli düzeyde ilgilenmediği görülmüştür.

Deveci (2011), “İngilizceyi Yabancı Bir Dil Olarak Öğrenen Yetişkinlerin Sosyal Etkileşime Dayalı Öğrenme Stilleri” başlıklı doktora tezinde yetişkinlerin İngilizce öğrenirken sosyal etkileşime dayalı öğrenme stillerini belirlemeyi amaçlamıştır. Özellikle yetişkinler içinde buldukları çevrenin sınırlarını aşıp kendilerini ifade etmek, kişisel gelişimlerine katkıda bulunmak için yabancı bir dil öğrenmek istemektedirler. Bu araştırmada yetişkinlerin öğrenme stilleri ve katılım nedenleri araştırılmış, kursiyerlerin bu kurslara sahip oldukları dil becerilerini geliştirme hedefi ile katıldıkları belirlenmiştir. Araştırma sonucuna göre genel kültürünü arttırma, sosyalleşme, iş bulabilme, mevcut kariyerinde ilerleme ya da akademik kariyer yapma diğer katılım nedenleri arasında sıralanabilir. Eğitim faaliyetlerinin düzenlenme sürecinde öğrenenlerin katılım nedenleri ve öğrenme stilleri arasında bir ilişki kurulmasının öğretimin etkililiği açısından önemli olduğu vurgulanmıştır.

Akın (2004), “İstanbul Halk Eğitimi Merkezlerinde Verilen Yabancı Dil (İngilizce) Eğitiminin Etkililiğinin Değerlendirilmesi, Öğretici ve Kursiyer Görüşleri” adlı tez çalışmasında hem Halk Eğitimi Merkezlerinde verilen İngilizce kurslarının verimliliğini hem de İngilizce öğretmenlerinin ve yetişkin kursiyerlerin düşüncelerini araştırmayı hedeflemiştir. Kursiyerlerin kişisel ve mesleki gelişimlerine katkıda bulunmak, başka insanlarla iletişim kurmak, zamanlarını verimli şekilde değerlendirmek amacıyla bu kurslara katıldıkları belirlenmiştir. Kursların etkililiğinin araştırıldığı bu çalışmada kursiyerlerin genel anlamda kurs süreci ve eğitimcilerden memnun olmalarına rağmen bu merkezlerde başarı düzeylerinin beklenenin altında olduğu görülmüştür.

Yavaşca (2010), “Yabancı Dil Öğrenen Yetişkinlerin Grup Dinamiğinin ve Sınıf Atmosferinin Dil Öğrenmeye Etkisine İlişkin Görüşler ” adlı tez çalışmasında İngilizce öğrenen yetişkinlerin öğrenme ortamında grup dinamiği ve sınıf ortamının yabancı dil öğrenme üzerine etkisi ile ilgili görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucuna

göre bu kurslara katılan kursiyerlerin çoğunluğunun genç yetişkinler olduğu ve kendilerini geliştirmek amacıyla bu kurslara devam ettiği ifade edilmiştir. Yetişkin öğrenenler, kendilerini öğrenme ortamında güvenli hissettikleri takdirde kendilerini daha rahat hissettiklerini ve bu dili kullanabildiklerini belirtmişlerdir. Aynı araştırmada, öğretmenlerin yetişkin öğrenenleri daha yakından tanıdığı ve onların öğrenme özelliklerini bilip uygun yöntemler kullanarak bu dili öğrettiğinde daha başarılı sonuçlar elde edeceği ifade edilmiştir.

Kaya (2024), “Türk yetişkin İngilizce dili öğrenenlerin motivasyon tiplerinin ve çalışma alışkanlıklarının araştırılması” adlı tez çalışmasında yetişkin bireylerin hedeflerini gerçekleştirmek ya da gereksinimlerini karşılamak için yabancı dil öğrenmek istediklerini ifade etmiştir. Bu amaçlar arasında bireylerin kariyerlerinde ilerlemek, daha iyi iş fırsatları elde etmek, bir sınavı geçmek, çocuklarına ödevlerinde yardımcı olabilmek ya da daha iyi bir dil kullanıcısı olmak yer almaktadır. İlgili araştırma sonucuna göre bireylerin İngilizce öğrenmek istemelerindeki amaçlar sıklık açısından “iş/daha iyi bir iş bulabilmek, İngilizceyi iyi konuşabilmek, yabancılarla iletişim kurabilmek, yurt dışına çıkmak ya da dil sınavını geçmek” şeklinde sıralanabilir.

Doğan’ın (2017), “Türkiye’de Halk Eğitimi Merkezlerinde (HEM) Açılan Yabancı Dil Kursları ve Kursiyerlerine İlişkin Bir Çözümleme” başlıklı tezi Türkiye genelinde açılan yabancı dil kurslarını açılan il, bölge ve kurs açılan yıla göre incelemeyi; kursiyerleri demografik bilgiler bağlamında analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu yüksek lisans tezi verileri 2009-2013 yılları arasında kurslara devam eden kursiyerlere ilişkindir ve bu yıllar arasında açılan 72.297 adet kursla HEM’lerin yetişkin eğitimi alanında yabancı dil öğrenme fırsatını sunan öncü kuruluşlardan biri olduğu görülmüştür. Bu dönemde açılan yabancı dil kursları arasında İngilizce tercih edilen birinci yabancı dil olmuştur.

“Halk Eğitimi Merkezlerinde (HEM) Açılan Yabancı Dil Kurslarına Katılım Örüntüleri” başlıklı yüksek lisans tezi çalışmasında İngilizce ve Arapça kurslarına katılan bireylerin demografik özellikleri ile güdüsel yönelimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi Çevik (2019)’in çalışmasının genel amacıdır. Bu amaç etrafında şekillenen çalışmanın bulgularına göre Ankara merkez ilçelerinde 2017-2018 eğitim öğretim yılı bahar döneminde HEM İngilizce ve Arapça kursuna katılan kursiyerlerle yapılan çalışmada

İngilizce kursuna katılan kişi sayısının yarıdan fazla olduğu görülmüştür. Kurslara katılan bireylerin çoğunlukla orta yetişkin olduğu, bu kişilerinde kendilerini geliştirmek ve boş zamanlarını değerlendirmek amacıyla bu kurslara devam ettiği saptanmıştır.

Yukarıda yer alan araştırmalarda da görüldüğü gibi, farklı amaçlara yönelik olmakla beraber yetişkinlerin öğrenme süreçlerini devam ettirdikleri ortadadır. Hızla değişen, dijitalleşen ve dönüşen dünyada, bireylerin bu sürece uyum sağlayabilmesi için öğrenme etkinlikleri; zaman, yer ve yaş sınırı olmaksızın yaşam boyu sürmektedir.

Son dönemde ön plana çıkan kavramlardan biri olan yaşam boyu öğrenmenin (Morstain ve Smart, 1974) daha anlamlı, işler hale gelmesi ve amacına ulaşabilmesi noktasında ise bu etkinliklere katılım önem taşımaktadır (Boeren, Nicaise ve Baert, 2010). Özellikle 1960'lı yıllardan itibaren yetişkinlerin eğitim etkinliklerine katılım nedenlerine ve bu nedenlerin altında yatan motivasyon kaynağına odaklanılmıştır (Ayhan, 1990). Yetişkinler, ekonomik anlamda ilerleme ve gelişim sağlama, rekabet edebilir birey olma ve toplumsal anlamda sosyal uyumu artırma amacıyla yaşam boyu öğrenme etkinliklerine katılımı bir araç olarak nitelendirmektedir ancak eğitim kurumları ve daha geniş ölçekte sosyal bağlam da katılım nedenleri üzerinde etkilidir (Boeren vd; 2010). Her bir öğrenenin ulaşmak istediği bir hedef olmasına karşın, öğrenmeye olan güdülenmelerinde farklılıklar mevcuttur ve öğrenme davranışları da bu güdülenmelerin kaynağına göre şekillenmektedir (Houle, 1961). Yetişkin öğrenenlerin öğretim etkinliklerine katılım durumları öğrenme özellik ve davranışlarının bilinmesi ile de doğru orantılı olduğu için öğrenme özelliklerine uygun programların geliştirilip ilgili içeriklerin sunulması da katılım durumlarını etkilemektedir (Morstain ve Smart, 1974). Yetişkin eğitime katılım nedenleri ile ilgili araştırmalar incelendiğinde genel olarak çoğu araştırmanın bireysel ve psikolojik nedenlere odaklandığı görülmektedir (Merriam ve Caffarella, 1999). Katılım etkinlikleri bireysel açıdan değerlendirildiğinde sosyo-ekonomik, kültürel ve psikolojik etkenler de dikkat çekmektedir ve bu durum yetişkinlerin yaşam boyu öğrenme kapsamında karar alma sürecinde sosyal durumlarının da etkili olduğunu, bireylerin yalnızca kişisel kararlarına göre hareket etmediklerini göstermektedir (Jung ve Cervero, 2002). Bireylerin geçmiş yaşam deneyimleri de eğitime katılım durumlarını etkilemektedir (Gorard, Rees ve Fevre, 1999). Eğitim içeriğinin niteliği de katılım durumu üzerinde etkili önemli bir diğer faktördür (OECD, 2021). Houle, yetişkin bireylerin eğitime katılım nedenlerini motivasyon kaynağına göre

değerlendirmiş ve motivasyon türünü üç başlığa ayırmıştır: Hedef, etkinlik ve öğrenme yönelimli katılım motivasyonu. Bireyler hedef yönelimli katılımında kendilerinde fark ettikleri bir eksikliği gidermek için, etkinlik yönelimlide ise sosyal anlamda çevrelerini geliştirmek için katılım sağlamaktadırlar. Öğrenme yönelimli katılımında ise bireylerin motivasyonu tamamen öğrenme isteğine dayalıdır ve bireyler öğrenmeyi yaşam boyu devam ettirebilecekleri bir durum olarak nitelendirmektedir (Houle, 1961). Pozitif bir öğrenme ortamının sağlanması öğrenme süreci açısından fayda sağlamaktadır. Bunun yanı sıra yetişkinlerin, eğitimin kendileri için faydalı olacağına ve edinecekleri yeni bilgilerin sosyal, kişisel ve mesleki hayatlarına da katkı sunacağına ikna olması önemlidir (Baert, De Rick ve Valckenborgh, 2006). Keller (1987) ise, eğitim etkinliklerine katılımında öğrenenlerin motivasyonlarını arttırmada dört unsurun öne çıktığını ifade etmektedir: Öğrenenin dikkatini çekebilme, içeriğin öğrenen açısından uygunluğu, öğrenenlerin başarabileceğine dair güven duymasını sağlama ve öğrenenlerin öğrenme sürecinden tatmin olması. Yetişkinlerin hayat boyu öğrenme sürecinde farklı motivasyon kaynakları ile başvurdukları çeşitli öğrenme alanları olmasına rağmen, bu araştırmanın konusunu oluşturan yetişkin bireylerin neden İngilizceyi tercih ettiklerine odaklanan bazı araştırmalar incelenerek aşağıda özetlenmiştir:

Yetişkinlerin neden İngilizce öğrenmek istediklerini ele alan araştırmasında Lee (2008), bireylerin gündelik yaşamda karşılaştıkları sorunları çözme ve bu dilde yeterince akıcı konuşamama nedeni ile yaşadıkları çekinme duygusunun üstesinden gelebilmek için İngilizce öğrendiklerini ifade etmektedir. Aynı çalışmada İngilizce eğitimine katılan yetişkinlerin konuşma becerisini yazma becerisinden daha çok önemsedikleri sonucu ortaya çıkmıştır. İngilizce öğrenmek isteyen yetişkinler bu dilde yetkinlik kazanıp ana dili İngilizce olan bireyler kadar akıcı konuşabilme hedefi ile özgür bireyler olarak kendilerini hem güçlü hissedebilmek hem de bir meslek edinmek ya da sosyal statü kazanabilmek amacı ile eğitim görmektedirler (Lansangan-Sabangan, 2019). Bulut (2017) araştırmasında, yetişkinlerin neden İngilizce öğrendikleri sorusuna katılımcıların daha kolay iş bulma, kendilerini geliştirme ve yurt dışında seyahat edebilme yanıtlarını verdiklerini ifade etmiştir. Burgucu (2011), İngilizce öğrenen yetişkinlerin katılım nedenlerinin faydacı nedenlere dayandığını ve bireylerin bu etkinliklere hedef yönelimli olarak katıldığını belirterek geleceklerini planlama ve kariyerlerini ilerletme noktasında İngilizce öğrendiklerini ifade etmiştir. DeMello (2024) ise, İngilizce öğrenen yetişkin bireylerin tüm yetişkin öğrenenler arasında büyük bir oranı oluşturduğunu ve üniversite,

özel dil okulu gibi yerlerde İngilizce becerilerini geliştirmek, iş gücüne katılım sağlayabilmek adına belge almak ya da akademik İngilizcelerini geliştirmek amacıyla katılım sağladığını belirtmiştir. Dong-hong ve Ya-Ping (2008) çalışmasında, örgün öğretim dışında kursa katılan üniversite öğrencilerinin İngilizce öğrenme nedenlerini kişisel gelişimlerine katkı sunma, iş bulma, İngilizceye ilgi duyma, yurt dışına yerleşme, gerçeklerden kaçma, gösteriş ve içinde buldukları mevcut durum olarak sıralamıştır. Bu araştırmaya göre, bireyler tüm bu nedenler arasından çoğunlukla kendi yeterliklerini iyileştirerek iş piyasasında daha kolay yer edinebilmek için örgün eğitim dışında da İngilizce kurslarını tercih etmektedirler. Yetişkinler bu dili öğrenip akıcı şekilde konuşmanın kariyerlerine önemli bir artı katacağı görüşündedir çünkü akıcı bir İngilizce konuştukları takdirde diledikleri işlere daha kolay girebileceklerdir. Lee (2008), yetişkinlerin İngilizceyi iletişim kurmak, kariyerlerinde ilerlemek ya da çocuklarının eğitimine yardımcı olmak amacıyla öğrenmek istediklerini belirtmektedir.

Hayat boyu öğrenme sürecine yapılan vurgu ve düzenlenen yaygın eğitim faaliyetlerine rağmen (Boeren vd., 2010), eğitim öğretim etkinliklerine katılan yetişkinlerin zaten iyi seviyede eğitim aldığı, daha az eğitilmiş bireylerin yaşam boyu öğrenme etkinliklerine daha az katılım gösterdiği görülmektedir. 2021 yılında yapılan son araştırmaya göre, Türkiye'nin de üye olduğu birçok OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı) ülkesinde yetişkin eğitime katılım hala düşük düzeydedir ve Türkiye'deki katılım oranı OECD ortalamasının altındadır. Avrupa Birliği ülkelerinin hayat boyu öğrenmeye katılım oranlarının araştırıldığı raporda AB ortalaması %13.20 iken Türkiye'de ise bu oran %8'dir (OECD, 2021). 2024 yılı verilerine göre yüz yüze yaygın eğitimden yararlanan kişi sayısı 2024 yılında açılan 388.458 kurs ile 6.493.700'dür. Bu kursların tamamlanma oranı ise 2024 yılında %79.79'dur (MEB, 2025). Verilere göre yüz yüze yaygın eğitimin tamamlanma oranı oldukça yüksek olsa da katılım oranının oldukça düşük olduğu gerçektir. Bu bağlamda, öğrenme sürecine yönelik engel ve kısıtlamaların ortadan kaldırılması ve yetişkin bireylerin yaşam boyu öğrenme etkinliklerine aktif katılımını destekleyecek olumlu bir öğrenme ortamının oluşturulması gerekmektedir (Baert vd., 2006). Bilgilerin son olarak 2022 yılında güncellendiği EUROSTAT verilerine göre, yapılan anket kapsamında Ankara ilinde 25-64 yaş aralığında yetişkin eğitime bir ay süre ile katılanların oranı %7.09'dur (EUROSTAT, 2025). 2024 yılına gelindiğinde Ankara'nın nüfusunun 5.864.049 kişi olduğu, 25-64 yaş

nüfusunun ise 3.307.441 olduğu görülmektedir. Bu yaş aralığında olan toplam kursiyer sayısı 175.076, kurslardan yararlanma oranı ise %5.29'dur (MEB, 2025).

Yetişkin eğitimi kapsamında yüz yüze ya da uzaktan yaygın eğitim faaliyetlerinin ücretsiz olarak sürdürülmesinde öncü kuruluşlardan ilki şüphesiz Halk Eğitimi Merkezleridir. Ankara, il genelinde faaliyet gösteren toplam 32 adet HEM ile Türkiye genelinde en fazla HEM'e sahip ikinci il konumundadır. 2024 verilerine göre Ankara, genel kategoride en çok kurs açan il verileri sıralamasında 11.611 kurs ve 176.782 kursiyer ile 4. Sıradadır (MEB İzleme ve Değerlendirme Raporu, 2025).

Tablo 2'de, 2024 verilerine göre genel kategoride Türkiye genelinde en fazla kurs açan illere ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo 2

Genel Kurslar Kategorisinde En Fazla Kurs Açan İl Verileri

Sıra	İl	Kurs Sayısı	Erkek Kursiyer	Kadın Kursiyer	Toplam Kursiyer
1-	İstanbul	34.310	232.096	338.641	570.737
2-	Gaziantep	14.697	81.515	124.295	205.810
3-	Diyarbakır	12.297	59.960	92.506	152.466
4-	Ankara	11.611	66.110	110.672	176.782
5-	Van	10.913	49.159	88.310	137.469
6-	İzmir	10.477	66.540	87.199	153.739
7-	Şanlıurfa	9.967	57.064	81.204	138.268
8-	Adana	9.131	47.432	72.060	119.492
9-	Samsun	6.794	43.847	66.086	109.933
10-	Kocaeli	6.467	38.152	62.864	101.016

Kaynak: Veriler, 01.01.2024-31.12.2024 tarih aralığını kapsar ve 26.02.2025 tarihinde e-yaygın sisteminden temin edilmiştir.

2024 yılı verilerine göre yaygın eğitim faaliyetleri kapsamında toplam 75 alanda kurslar açılmıştır. Alana göre en çok açılan yaygın eğitim kurs verilerine göre “Yabancı Diller” ilk on kurs arasında yer almaktadır (MEB, 2025). Tablo 3 alana göre en çok açılan kurs verilerini içermektedir.

Tablo 3

Alana Göre En Çok Açılan Kurs Verileri

Sıra	Alan Adı	Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer	Belge Alan Toplam Kursiyer
1-	Din Eğitimi	64.162	910.464	567.548
2-	El Sanatları Teknolojisi	50.506	722.342	425.801
3-	Spor	47.682	673.418	328.226
4-	Kişisel Gelişim ve Eğitim	30.181	512.480	319.251
5-	Müzik ve Gösteri Sanatları	25.839	380.997	174.793
6-	Giyim Üretim Teknolojisi	24.418	411.785	257.241
7-	Sağlık	22.375	749.733	487.487
8-	Okuma Yazma	20.093	151.537	68.458
9-	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	12.575	148.349	86.653
10-	Yabancı Diller	12.162	243.083	94.438

Kaynak: Veriler, 01.01.2024-31.12.2024 tarih aralığını kapsar ve 26.02.2025 tarihinde e-yaygın sisteminden temin edilmiştir.

Programa göre en çok açılan yaygın eğitim kurs verilerine göre “İngilizce A1 Seviyesi” ilk on kurs arasında 6. sırada yer almaktadır. Tablo 4’te kurs verileri sıralı şekilde verilmiştir.

Tablo 4

Programa Göre En Çok Açılan Kurs Verileri

Sıra	Program Adı	Kurs Türü	Açılan Kurs	Toplam Kursiyer	Belgeli Toplam Kursiyer
1-	Gıda ve Su Sektöründe Çalışanlar İçin Hijyen Eğitimi	Mesleki ve Teknik	17.887	652.475	421.833
2-	Kuran-ı Kerim (Elifba) Okuma	Genel	17.330	252.807	158.939
3-	Kuran-ı Kerim Tecvidli Okuma	Genel	11.020	159.681	98.921
4-	Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği	Genel	3.015	111.313	78.198
5-	Bilgisayar İşletmenliği (Operatörlüğü)	Mesleki ve Teknik	5.308	101.385	50.202
6-	İngilizce A1 Seviyesi	Genel	4.570	99.209	34.692

Kaynak: Veriler, 01.01.2024-31.12.2024 tarih aralığını kapsar ve 26.02.2025 tarihinde e-yaygın sisteminden temin edilmiştir.

Tablo 4’te de görüldüğü gibi toplam kursiyer sayısı bakımından tüm Türkiye’de yabancı dil alanında İngilizce A1 kursu en çok tercih edilen 6. kurstur. Bu kapsamda bu araştırmanın problemini Ankara ili merkez ilçelerinde yer alan Halk Eğitimi Merkezlerinde İngilizce kurslarına katılan kursiyerlerin demografik özellikleri bağlamında katılım örüntülerinin, katılım amaçlarının ve kursiyer ile öğretmenlerin kurslara ilişkin görüş ve deneyimlerinin analiz edilmesi oluşturmaktadır.

Amaç

Bu araştırmanın amacı Ankara ili merkez ilçelerinde yer alan Halk Eğitimi Merkezlerinde İngilizce kurslarına katılan kursiyerlerin demografik özelliklerini, katılım amaçlarını ve kurslara ilişkin kursiyer ile öğretmenlerin görüş ve deneyimlerini analiz etmektir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıda yer alan sorulara yanıt aranacaktır.

1. İngilizce kursuna katılan kursiyerlerin demografik özellikleri nelerdir?
2. İngilizce kursuna katılan kursiyerlerin katılım amaçları nelerdir?
3. Kursiyer ile öğretmenlerin İngilizce kurslarına ilişkin görüş ve deneyimleri nelerdir?

Önem

Küreselleşen dünyada bireysel ve toplumsal etkileşimin artması ile beraber yabancı dil bilme gereksinimi doğmuştur. Teknolojinin ilerlemesi ile beraber çağın gerekliliklerini yakalayabilme, değişimleri takip edebilme sürecinde yabancı dil bilmenin önemi büyüktür. Kültürel, sosyal, ekonomik ve mesleki gibi çeşitli nedenlerden dolayı bireyler yabancı dil becerisine sahip olmak ya da var olan dil becerilerini geliştirmek için yabancı dil kurslarına başvurumaktadırlar. Yabancı dillerin arasında da ortak iletişim dili olarak kabul gören İngilizce başı çekmektedir. Örgün eğitim döneminde formal olarak başlayan İngilizce eğitimini alamayan ya da hayat boyu öğrenme sürecinde bu eğitimini devam ettirmek isteyen bireyler Halk Eğitimi Merkezlerine (HEM) İngilizce öğrenmek için başvurumaktadırlar. Bu bağlamda ilgili araştırmada tüm Türkiye genelinde en fazla kurs açan ikinci il konumunda olan Ankara merkez ilçelerinde yer alan beş HEM İngilizce kursiyerlerine ve öğretmenlerine ulaşılmıştır. İngilizce kursuna katılan kursiyerlerin sosyo demografik bilgilerinin, kurslara katılım nedenlerinin ve deneyimlerinin ortaya konması amacıyla yürütülen bu araştırma konuya dair genel bir resim ortaya koymasından önemlidir.

Sınırlılıklar

Bu araştırma Ankara'nın merkez ilçelerinde yer alan Altındağ, Başkent, Çankaya, Keçiören ve Yenimahalle Halk Eğitimi Merkezlerindeki kurslara katılan kursiyerler ile sınırlandırılmıştır. İlgili kurslar 2024-2025 eğitim öğretim yılı güz ve bahar dönemini kapsamaktadır. Araştırma, açılan yabancı dil kurslarından yalnızca İngilizce kursuna yüz yüze katılan yetişkinler ile sınırlı tutulmuştur.

Tanımlar

Halk Eğitimi Merkezi: Hayat boyu öğrenme kapsamında kurslar ile eğitici faaliyetlerin düzenlendiği kurumlardır.

BÖLÜM 2

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeline, çalışma grubuna, veri toplama ve verilerin analiz edilme sürecine dair detaylara yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Halk Eğitimi Merkezleri İngilizce kursiyerlerinin demografik özellikleri, kurslara katılım amaçları ile kurslara ilişkin kursiyer ve öğretmen görüşlerini derinlemesine incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemi ile yürütülmüştür. Nitel araştırma, olayların doğal ortamlarında gerçekçi ve bütüncül bir şekilde incelenmesine olanak sağlayan bir süreç olarak ifade edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 1999). Bu doğrultuda, İngilizce kursiyerlerinin demografik özelliklerini belirlemek, farklılaşan katılım amaçlarını ortaya koymak ve kurslara ilişkin görüşlerini tespit edebilmek amacıyla araştırmada durum çalışması deseni tercih edilmiştir. Bu desen kullanılarak katılımcıların deneyimlerini yalnızca sayısal verilerle değil, aynı zamanda sosyal ve bağlamsal yönleriyle de bütüncül bir bakış açısıyla anlamlandırmak hedeflenmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmalar kimi durumlarda temsil yeteneği öngörülemeyen ögeler ile yürütülmektedir ve bu durumda kullanılan kavram çalışma grubudur (Karasar, 2007). Bu araştırma kapsamında öncelikle e-yaygın sisteminde Ankara ilinde açılan yüz yüze İngilizce kursları incelenmiş; daha sık açılan ve sayıca fazla olan, merkez ilçelerdeki İngilizce kursları belirlenmiştir.

Araştırmanın çalışma grubunu 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Altındağ, Çankaya, Keçiören ve Yenimahalle ilçelerinde yer alan Halk Eğitimi Merkezlerinde yüz yüze düzenlenen İngilizce kurslarına katılan kursiyerler oluşturmaktadır.

Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt olarak, katılımcıların araştırma döneminde söz konusu kurslara devam ediyor olmaları ve veri toplama sürecine gönüllü olarak katılmayı kabul etmeleri esas alınmıştır.

Veri toplama sürecinde yetişkin eğitime katılımın gönüllü olması nedeniyle kursiyer sayısının dönemsel olarak değişkenlik gösterdiği gözlemlenmiştir. Bazı kursiyerlerin sistemde kaydı bulunmasına rağmen katılım sağlamadığı ya da başka kurslara devam ettiği görülmüştür. Dönemsel olarak katılımı azalma yaşanmasına rağmen, bahsi geçen ilçelerdeki tüm kurslara araştırma dönemi sınırları içerisinde ulaşılmış ve kursiyerlerden gönüllülük esasına dayalı olarak veri toplanmıştır. Bu kapsamda ilgili merkezlerde bu kurslara katılan 177 gönüllü birey araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır.

Soru kâğıdı verilerine dayanılarak analiz edilen katılım amaçları kategorize edilmiş ve beş kursiyer ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler ortamda üçüncü kişi bulunmaksızın kurs merkezlerinde kursiyerlerle yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Kursiyerler kendilerini rahat hissettikleri bir ortamda, herhangi bir dış müdahale olmadan, soruları diledikleri gibi yanıtlamışlardır. Kursiyerlere ait demografik bilgilere Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5

Kursiyerlere İlişkin Demografik Bilgiler

Katılımcı Kodu	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Çalışma Durumu
Kursiyer 1 (K1)	Kadın	65	Lisans Mezunu	Emekli
Kursiyer 2 (K2)	Kadın	50	Lise Mezunu	Ev Hanımı
Kursiyer 3 (K3)	Kadın	49	Lisans Mezunu	Tarih Öğretmeni
Kursiyer 4 (E4)	Erkek	25	Ön Lisans Mezunu	Çalışmıyor
Kursiyer 5 (K5)	Kadın	38	Lisans Mezunu	Memur
Kursiyer 6 (K6)	Kadın	38	Lisans Mezunu	Yönetici Asistanı

Kursiyerlerin katılım amacına; kursların işleyişine, içeriğine dair derinlemesine bilgi edinmek amacıyla kursiyerlerin yanı sıra Halk Eğitimi Merkezlerinde görev yapan dört öğretmen ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlere ait bilgilere Tablo 6'da yer verilmiştir.

Tablo 6

Öğretmenlere İlişkin Demografik Bilgiler

Katılımcı Kodu	Cinsiyet	Yaş	HEM' de Çalışma Deneyimi
Öğretmen 1 (Ö1)	Kadın	42	10 yıl
Öğretmen 2 (Ö2)	Erkek	50	16 yıl
Öğretmen 3 (Ö3)	Erkek	49	8 yıl
Öğretmen 4 (Ö4)	Erkek	48	3 yıl

Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılacak veri toplama araçlarının kullanılabilmesi için Ankara Üniversitesi'nden Etik Kurul Onayının alınmasının ardından veri toplama sürecine geçilmiştir. Halk Eğitimi Merkezlerinde İngilizce kurslarına katılan kursiyerlerin demografik özellikleri bağlamında katılım örüntüleri, katılım amaçları ile kurslara dair kursiyer ve öğretmenlerin görüş ve deneyimlerini analiz etmeyi amaçlayan bu araştırma üç alt amaç sorusuna yanıt aramaktadır. Veri toplama sürecinde araştırmacı tarafından geliştirilen soru kâğıdı kullanılmıştır.

Soru kâğıdı dört bölümden oluşmaktadır. Soru kâğıdının geliştirilme sürecinde altı uzmandan görüş alınmış ve alınan geri bildirimler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak soru kâğıdına son hali verilmiştir. Araştırmacı her bir kurs merkezine giderek ders araları ya da çıkışında kursiyerlere araştırmanın amacını kısaca açıklamış, sonrasında gönüllü kursiyerlere basılı soru kâğıdını dağıtmıştır. Soru kâğıdında toplam 26 soru yer almakta olup kursiyerler tarafından tamamlanması yaklaşık 15 dakika sürmüştür. Soru kâğıdının 1. bölümünde, kursiyerlerin cinsiyet, yaş, eğitim durumu, medeni durum ya da meslek gibi demografik özelliklerinin belirlenmesine yönelik 11 soru yer almaktadır. Soru kâğıdının 2. , 3. ve 4. bölümlerinde yer alan 15 soru ise kursiyerlerin kurslara katılım nedenleri ile kurslara ilişkin görüş ve deneyimlerini belirlemeye yöneliktir.

Araştırmanın 1. alt amaç sorusu olan “İngilizce kursuna katılan kursiyerlerin demografik özellikleri nelerdir?” sorusu kapsamında, araştırmacı tarafından geliştirilen soru kâğıdı kullanılmıştır. Araştırmanın 2. alt amaç sorusu olan “İngilizce kursuna katılan kursiyerlerin katılım amaçları nelerdir?” sorusuna yönelik veriler de aynı soru kâğıdı aracılığıyla toplanmıştır. Katılım amaçlarına ilişkin daha fazla bilgi elde edebilmek amacıyla, soru kâğıdından elde edilen verilerin yanı sıra, beş kursiyerle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Dağıtılan soru kâğıdında kimi soruların yüzeysel olarak geçilme olasılığı sebebiyle araştırmacının yanıtlanmasını istediği hususu katılımcıya direkt olarak sorabilmesi ve içerikle ilgili derinlemesine bilgi edinmek istediği için görüşme tekniğine başvurulmuştur. Görüşme, asgari iki kişi arasında araştırmanın konusu ile ilgili daha fazla bilgi sağlanması için gerçekleştirilir ve araştırmacıya süreçte istenilen herhangi bir zamanda uygulama imkanının sunması, soruların anında yanıtlanıp verilerin toplanabilmesi ve anlaşılmayan hususların açıklanabilmesi açısından büyük kolaylıklar sağlamaktadır (Büyüköztürk vd., 2015). Görüşmeler kursiyerlerin devam ettiği Halk Eğitimi Merkezlerinde gerçekleştirilmiştir ve

her bir görüşme yaklaşık 30 dakika sürmüştür. Araştırmanın 3. alt amaç sorusu olan “İngilizce kurslarına ilişkin kursiyer ile öğretmenlerin görüş ve deneyimleri nelerdir?” sorusu için kursiyerlerden soru kâğıdının 3. ve 4. bölümünde yer alan sorular aracılığıyla veri toplanmıştır. Öğretmen görüşleri içinse kurs merkezinde görev yapan dört öğretmenle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı öğretmenlerin görev yaptığı Halk Eğitimi Merkezlerine giderek görüşmeleri gerçekleştirmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda dokuz soru yer almaktadır. Her bir öğretmenle yapılan görüşme yaklaşık 45 dakika sürmüştür ve sesli kayda alınmıştır. İlgili sorular öğretmenlerin yetişkin eğitimi kapsamında verdikleri kursların içeriğine ilişkin görüşlerine, kursiyerlerin katılım amaçlarına ve kurs deneyimlerine dair veri toplanmasına yöneliktir.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmanın 1. alt amaç sorusuna yanıt oluşturacak kursiyerlere ait demografik bilgilere ait verilerin analizi için soru kâğıdındaki bilgiler Microsoft Excel uygulamasına aktarılmıştır. Kursiyerlerden elde edilen bilgiler frekans ve yüzdelik kullanılarak betimsel istatistiklerle analiz edilmiştir. Soru kâğıdında bu bilgilere ait veriler ayrı ayrı değerlendirilmiş ve sonuçlar tablolar halinde sunulmuştur.

Araştırmanın 2. alt amaç sorusu olan kursiyerlerin farklılaşan katılım amaçlarının belirlenmesi için yine aynı yöntem benimsenmiş ve öncelikli olarak katılım amaçları kategorize edilmiştir. Her bir katılım amacına ait bilgiler sıklık düzeyine göre tablolarda sunulularak açıklanmıştır. Kursiyerlerle gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler ise betimsel analiz yolu ile araştırmacı tarafından yorumlanarak ilgili katılım amacına uygun şekilde ilgili yerlerde alıntı şeklinde sunulmuştur.

Araştırmanın 3. alt amaç sorusu “İngilizce kurslarına ilişkin kursiyer ile öğretmenlerin görüş ve deneyimleri nelerdir?” için de yarı yapılandırılmış görüşmeler betimsel analiz yolu ile çözümlenmiştir. Kursiyer ve öğretmen görüşmeleri neticesinde elde edilen bulgular ilgili yerlerde alıntı şeklinde yer almaktadır.

BÖLÜM 3

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırma çerçevesinde elde edilen bulgulara ve bu bulgulara yönelik yorumlara yer verilmiştir. Bulgular alt amaç sorularına göre üç başlık altında sunulmuştur. İlk başlık kursiyerlerin demografik özelliklerine dair bulguları, ikinci başlık kursiyerlere ait katılım örüntüsü bulgularını, son başlık ise kurslara dair görüş ve deneyimlere ait bulguları içermektedir.

Kursiyerlerin Demografik Özelliklerine Dair Bulgular

Bu bölümde, İngilizce kursiyerlerinin ait demografik özelliklerine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Kursiyerlerin Kurs Seviyesi

Tablo 7

Kursiyerlerin Kurs Seviyesine Göre Dağılımları

Seviye	<i>f</i>	%
A1	67	37.85
A2	79	44.63
B1	31	17.51
Toplam	177	100

Çalışma grubundaki kursiyerlerin devam ettikleri kurs seviyeleri A1, A2 ve B1'dir. A1 seviyesinde kursa katılan kişi sayısı 67, bir üst seviye A2 seviyesinde kursa katılan kişi sayısı ise 79'dur. B1 seviyesinde kursa devam eden 31 kursiyer mevcuttur. Her seviyede İngilizce öğrenen kursiyerin olduğu görülmekte ve seviye dağılımı noktasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

A2 seviyesine devam eden kursiyerlerin daha önce A1 seviyesinde İngilizce kursuna, B1 seviyesine devam eden kursiyerlerin ise A1 ya da A2 seviyesinde kurslara devam etme durumuna dair bilgiler Şekil 1 ve Şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 1. A2 Kursiyerlerinin A1 Kursuna Katılım Durumu

Şekil 1. B1 Kursiyerlerinin A1, A2 Kursuna Katılım Durumu

A2 seviyesinde eğitim gören 79 kursiyer bulunmaktadır. Kursiyerlerin 30’u önceden A1 kursuna katıldığını ifade etmiştir. Bu kursiyerlerin 23’ü Halk Eğitimi Merkezinde (HEM), 7’si HEM dışında bir kursa katıldığını ifade etmiştir. 49 kursiyer ise daha önce herhangi bir İngilizce kursuna katılmadığını belirtmiştir.

B1 seviyesinde eğitim gören 31 kursiyer bulunmaktadır. Kursiyerlerin 21’i daha önce İngilizce kursuna katıldığını ifade etmiştir. 16 kursiyer hem A1 hem de A2 seviyesinde İngilizce eğitimi görmüştür. 10 kursiyer ise İngilizce kursuna daha önce katılmadığını belirtmiştir.

İlgili veriler HEM' lerde alınan kurslardan sonra bir üst basamağa devam etme oranlarının %50' den fazla olduğunu göstermektedir. Bu oranlar HEM' lerde verilen İngilizce eğitiminin kursiyerler tarafından faydalı bulunduğunu göstermektedir.

Kursiyerlerin Cinsiyetleri

Tablo 8

Kursiyerlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	<i>f</i>	%
Kadın	139	78.53
Erkek	38	21.47
Toplam	177	100

Kursiyerlerin yaklaşık % 79'u kadındır. Kadın kursiyerlerin İngilizce kurslarını erkek kursiyerlere oranla daha yoğun olarak tercih ettiği görülmekte, bu durum Türkiye genelinde açılan İngilizce A1 kursu verileri ile de benzerlik göstermektedir. Öyle ki İngilizce A1 seviyesine toplamda 99.209 kursiyer kayıtlıdır ve kadın kursiyer sayısı 64.856'dır. Bu da oransal olarak % 65.38 gibi yüksek bir yüzdeliğe tekabül etmektedir (MEB, 2025). Doğan (2017)' in 2009-2016 yıllarını kapsayan çalışmasında yer alan bulgulara göre de kadın kursiyerler İngilizce kurslarına erkeklerden daha fazla katılım göstermektedir. Kadın ve erkek kursiyerlerin kurs seviyesi dağılımı incelendiğinde A1 seviyesinde 57 kadın, 10 erkek kursiyerin; A2 seviyesinde 63 kadın, 16 erkek kursiyerin; B1 seviyesinde ise 19 kadın ve 12 erkek kursiyerin mevcut olduğu görülmektedir. Kurs seviyesine göre cinsiyet dağılımı her seviyede benzerlik göstermekte, cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Kursiyerlerin Yaş Aralığı

Tablo 9

Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı

Yaş Aralığı	<i>f</i>	%
18-24	18	10.17
25-34	34	19.21
35-44	24	13.56
45-54	40	22.60
55-64	38	21.47
65 yaş ve üzeri	23	12.99
Toplam	177	100

İngilizce kurslarına 18 yaşından başlayıp 65 yaş ve üzerine kadar hemen hemen her yaş aralığından kursiyer katılmaktadır. İlgili kursların genç, yetişkin ve yaşlı olmak üzere her yaştan bireye hitap ettiği görülmektedir. Kurslara en yoğun katılımın 45-54 yaş aralığında olan kursiyerler tarafından sağlandığı görülmektedir.

Genç yetişkinlerin, 65 yaş ve üstü yaşlıların dâhil edilmediği Tablo 9’da yer alan yaş aralığı oranları incelendiğinde, yaklaşık %77’lik bir oran ile İngilizce kursiyerlerinin yoğunlukla aktif çalışma hayatında olan bireyler olduğu görülmektedir.

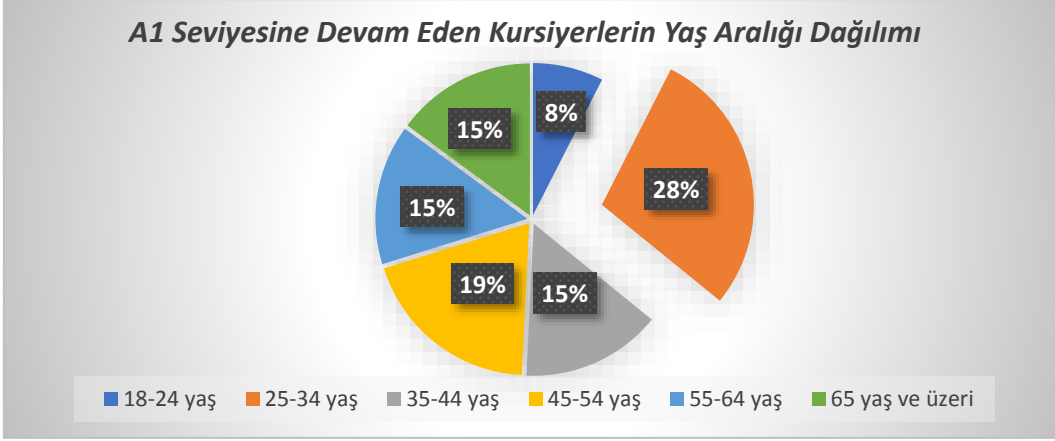
Kursiyerlerin Yaş Aralığına Göre Devam Ettikleri Kur Seviyesi

Tablo 10

Kursiyerlerin Yaş Aralığına Göre Devam Ettikleri Kur Seviyesi Dağılımı

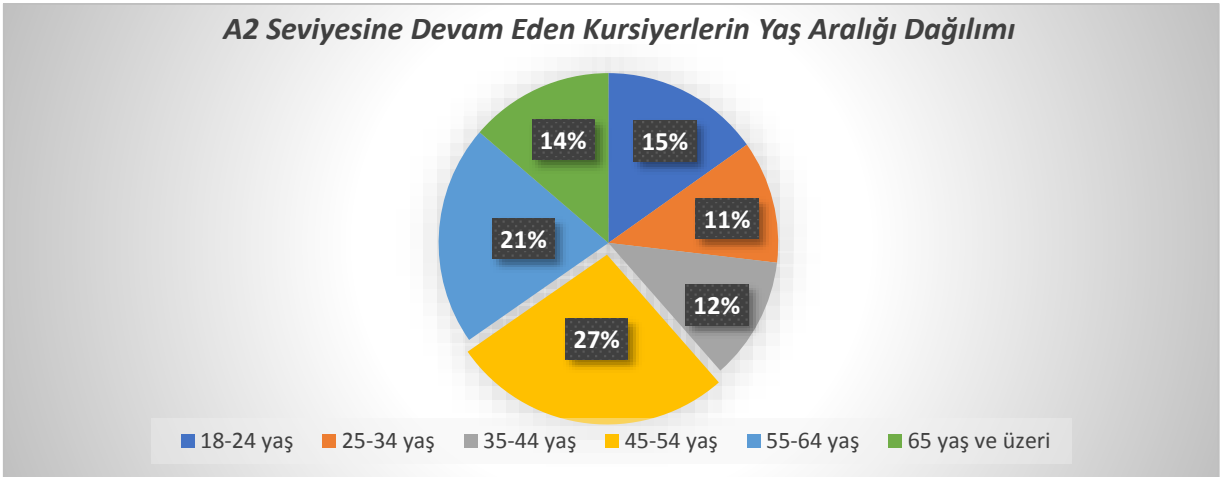
Yaş Aralığı	A1	A2	B1
18-24	5	13	-
25-34	19	10	5
35-44	10	10	4
45-54	13	23	4
55-64	10	18	10
65 ve üzeri	10	5	8
Toplam	67	79	31

İngilizce A1 ve A2 seviyesindeki kurslara her yaş aralığından bireyin katılım sağladığı görülmektedir. B1 seviyesinde katılım yaşı ise 25-34 yaş aralığından başlayarak 65 yaş ve üzerine kadar devam etmektedir. A1 ve A2 seviyelerinde yaş aralığı açısından katılım sayıları dengeli bir dağılım göstermekte olup anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

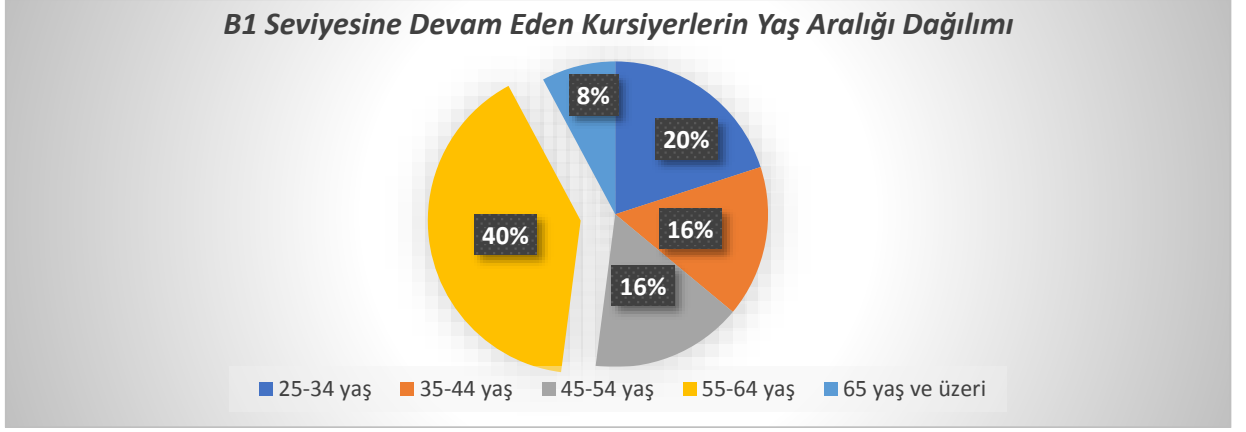
Şekil 2. A1 Seviyesine Devam Eden Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı

Şekil 3'te yer alan dağılım incelendiğinde her yaş grubundan temel seviye İngilizce kursuna katılım olduğu görülmektedir. En yoğun katılım 25-34 yaş aralığındaki kursiyerler tarafından sağlanmıştır. Doğan (2017), 2009-2015 yılları arasında açılan İngilizce kurslarını incelediği araştırmasında, tüm yıllarda en fazla açılan kurs seviyesinin 17.341 kursla İngilizce A1 seviyesi olduğunu belirtmiştir. Temel düzey olan A1 seviyesindeki kurslara katılım isteğinin devam ettiği görülmektedir.

Şekil 3. A2 Seviyesine Devam Eden Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı

Şekil 4'te yer alan bilgiler A2 seviyesine en yüksek katılımın % 27 oranı ile 45-54 yaş aralığındaki bireyler tarafından sağlandığını göstermektedir.

Şekil 4. B1 Seviyesine Devam Eden Kursiyerlerin Yaş Aralığının Dağılımı

B1 seviyesinde en yoğun katılım 55-64 yaş aralığında olan kursiyerler tarafından sağlanmıştır.

Şekil 3, 4 ve 5 birlikte değerlendirildiğinde, her seviyede en yüksek katılımın gerçekleştiği yaş aralığının değişkenlik gösterdiği anlaşılmaktadır. Ancak aynı grafiklerde yer alan bilgilere göre kursiyerlerin yaş aralığı yükseldikçe dil seviyesinin de arttığı, genç kursiyerlerin daha temel düzey kurslara katıldığı, yaş olarak daha ileride olan kursiyerlerin A2 ya da B1 düzeyindeki kurslara katıldığı görülmektedir.

Kursiyerlerin Medeni Durumları

Tablo 11

Kursiyerlerin Medeni Durum Dağılımı

Medeni Hal	f	%
Bekâr	57	32.20
Evli	96	54.24
Boşanmış/Dul	24	13.56
Toplam	177	100

Kursiyerlerin %54.24 oranla yarısından fazlasının evli olduğu görülmektedir. Bekâr olduğunu belirten 57 katılımcı vardır, 24 kursiyer ise ya boşanmış ya da eşini kaybetmiştir.

Kursiyerlerin Eğitim Düzeyleri

Tablo 12

Kursiyerlerin Eğitim Düzeyi Dağılımı

Eğitim Düzeyi	f	%
İlkokul terk	0	0
İlkokul	0	0
Ortaokul	2	1.13
Lise	30	16.95
Üniversite	124	70.06
Lisansüstü	21	11.86
Toplam	177	100

Araştırmanın çalışma grubunda ilkokul terk ya da ilkokul mezunu kursiyer bulunmamaktadır. Katılımcıların yaklaşık % 70'i üniversite mezunudur. 30 katılımcı lise mezunu olduğunu belirtmiştir ve bu oran toplam kursiyer bazında yaklaşık %17'dir. İngilizce eğitimi ilkokul 2. sınıftan başlayarak ortaokul ve lisede de verilmeye devam etmektedir. Ancak Tablo 12'ye göre katılımcıların yarısından fazlası lisans mezunudur. Üniversite mezunu ve hatta lisansüstü eğitim almış kişiler hala temel düzeyde dahi olsa İngilizce öğrenmek istemektedir. Bu oran örgün eğitim döneminde verilen İngilizce eğitiminin bireylerin ihtiyaçlarını karşılamada yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir.

Kursiyerlerin Eğitim Düzeyine Göre Devam Ettikleri Kurs Seviyeleri

Bu bölümde, kursiyerlerin devam ettikleri kurs seviyesine göre eğitim düzeyi dağılımlarına yer verilmiştir.

Tablo 13

A1 Seviyesi Kursuna Katılan Kursiyerlerin Eğitim Düzeyi Dağılımı

Eğitim Durumu	f	%
Ortaokul	1	1.49
Lise	16	23.88
Üniversite	45	67.16
Lisansüstü	5	7.46
Toplam	67	100

A1 kursiyerlerinin çoğunlukla üniversite ya da lise mezunu olduğu görülmektedir. Tablo 13, bireylerin örgün eğitim döneminde aldıkları İngilizce eğitimine rağmen hala yaygın eğitim kurumlarından destek alma ihtiyacında olduklarını göstermektedir. Bu durum kursiyerlerin hem örgün eğitim eksikliklerini gidermek hem de hâlihazırda sahip oldukları yabancı dil becerilerini korumak ve arttırmak amacıyla olduklarına işaret etmektedir.

Tablo 14

A2 Seviyesi Kursuna Katılan Kursiyerlerin Eğitim Düzeyi Dağılımı

Eğitim Durumu	f	%
Ortaokul	1	1.27
Lise	11	13.92
Üniversite	58	73.42
Lisansüstü	9	11.39
Toplam	79	100

A2 seviyesindeki katılımcıların yine yüksek oranda üniversite mezunu olduğu görülmektedir. A1 seviyesine kıyasla daha yüksek sayıda üniversite mezunu A2 seviye kurslarına devam etmektedir.

Tablo 15

B1 Seviyesi Kursuna Katılan Kursiyerlerin Eğitim Düzeyi Dağılımı

Eğitim Durumu	f	%
Lise	3	9.68
Üniversite	21	67.74
Lisansüstü	7	22.58
Toplam	31	100

B1 seviyesinde yine lisans mezunlarının en fazla katılım sağladığı, bunu lisansüstü eğitim almış kişilerin takip ettiği görülmektedir. Kursiyerlerin kurs seviyesine göre eğitim durumları incelendiğinde, eğitim kademelerinin ilerledikçe dil seviyesi olarak daha üst kurlardaki kurslara devam ettikleri görülmektedir.

Kursiyerlerin Çalışma Durumları

Tablo 16

Kursiyerlerin Çalışma Durumu

Çalışma Durumu	f	%
Emekli	65	36.72
Tam zamanlı çalışan	35	19.77
Çalışmıyor	34	19.21
Ev Hanımı	19	10.73
Öğrenci	13	7.34
İş buldukça çalışıyor	6	3.39
Yarı zamanlı çalışan	5	2.82
Toplam	177	100

Tablo 16, katılımcıların çalışma durumlarına ilişkin bilgiler içermektedir. 65 kişinin emekli olduğu, yaklaşık %37 oran ile en fazla katılımın emeklilere ait olduğu görülmektedir. 35 kişi tam zamanlı olarak bir işte çalıştığını, 34 katılımcı ise çalışmadığını ifade etmiştir. Katılımcıların 19'u ev hanımıdır.

Emekli, çalışmayan ya da ev hanımı olan kursiyerlerin katılımcılar arasında büyük çoğunluğu oluşturması, kursiyerlerin boş zamanını verimli geçirmek ya da sosyalleşmek için bu kurslara devam ettiğini göstermektedir. İngilizce kurslarına katılan bireylerin çoğunun, bu kursları bir boş zaman aktivitesi, zamanını verimli değerlendirme aracı ya da sosyalleşme ortamı olarak gördüğü anlaşılmaktadır. Bu katılımcılar, bu yönelimleriyle ilk tipolojik grubu oluşturmaktadır. Diğer taraftan öğrenci, iş buldukça çalışan ve yarı zamanlı çalışan kursiyerlerin oranı ise yaklaşık %13'tür. Bu katılımcılar, İngilizce kurslarına ağırlıklı olarak istihdam odaklı nedenlerle devam etmektedir. İş arayan ve dil öğreniminin kendilerine iş bulma sürecinde avantaj sağlayacağını düşünen kursiyerler ise ikinci tipolojik grubu oluşturmaktadır.

Kursiyerlerin Meslekleri

Tablo 17

Kursiyerlerin Meslek Dağılımı

Katılımcıların Mesleği	f	(%)
Emekli	65	36.72
Çalışmıyor	34	19.21
Öğretmen	24	13.56
Ev Hanımı	18	10.17
Öğrenci	13	7.34
Memur	11	6.21
Hemşire	2	1.13
Sekreter	2	1.13
Diğer	8	4.52
Toplam	177	100

Kursiyerlerden 65'i emekli olup, 34 kursiyer herhangi bir mesleği olmadığı ya da çalışmadığını, 18 kursiyer ev hanımı olduğunu belirtmiştir. Katılımın yoğun olarak aktif olarak çalışmayan, çalışmayı tercih etmeyen ya da herhangi bir işi olmayan kişiler tarafından sağlanması, İngilizce kurslarının boş zamanı verimli kullanmak amacıyla tercih edilen kurslar olarak değerlendirildiğini göstermektedir. Bunun yanı sıra mesleğini icra ederken bu kursa ihtiyaç duyan öğretmenlerin oranı yaklaşık %14'tür.

Tablo 18

Kursiyerlerin Seviyelere Göre Mesleki Dağılımı

Meslek	A1		A2		B1	
	f	%	f	%	f	%
Emekli	21	31.34	24	30.38	21	67.74
İşi yok/Çalışmıyor	17	25.37	10	12.66	7	22.58
Ev Hanımı	9	13.43	8	10.13	1	3.23
Memur	5	7.46	5	6.33	0	0
Öğretmen	4	5.97	18	22.78	1	3.23
Öğrenci	3	4.48	10	12.66	0	0
Diğer	8	11.94	4	5.06	1	3.23
Toplam	67	100	79	100	31	100

A1, A2 ve B1 seviyesinde kursa katılan yetişkinlerin yüksek oranda emekli olduğu, seviye açısından dengeli bir dağılım olduğu görülmektedir. Emeklilerin bu kurslara hafızalarını dinç tutma; yaşlılığa bağlı demans, Alzheimer gibi birtakım

rahatsızlıkları önleme amacıyla katıldıkları ifade edilebilir. Emekli grubunu takip eden A1 ve A2 seviyesinde en yoğun katılımı sağlayan 2. grup ise işi olmayan ya da çalışmayan bireylerdir. Bu kursiyerler iş bulabilme motivasyonu ile İngilizce kurslarını tercih etmektedirler. Zamanını verimli şekilde değerlendirme ya da sosyalleşme amacı ile İngilizce kurslarına devam eden ev hanımlarının katılım oranları A1 ve A2 düzeyinde benzer olmasına rağmen, B1 seviyesinde bu düzeyin çok düşüktür.

Kursiyerlerin Çalıştıkları Sektör

Tablo 19

Kursiyerlerin Çalıştığı Sektör Dağılımı

Çalışma Durumu	f	%
Kamu	87	79.36
Özel Sektör	19	16.24
Kendi İşim	8	6.84
Toplam	114	100

Tablo 19 kursiyerlerin yaklaşık %80'inin kamu sektöründe çalıştığını göstermektedir. Bu oran kamu sektöründen emekli olmuş yetişkinleri ve hala kamu sektöründe görev yapan öğretmenleri kapsamaktadır.

Kursiyerlerin Çalışma Deneyimi

Tablo 20

Kursiyerlerin Çalışma Deneyimi Dağılımı

Çalışma Süresi	f	%
1 yıldan az	66	37.29
1-5 yıl	11	6.21
6-10 yıl	4	2.26
10 yıl ve üzeri	96	54.24
Toplam	177	100

Tablo 20'ye göre 96 katılımcının 10 yıl ve üzerinde çalışma deneyimi olduğu görülmektedir. İngilizce kursuna katılan yetişkinlerin çoğu emekli ya da çalışan öğretmenlerdir ve %54.24 oranı bu grubu kapsamaktadır. 1 yıldan az çalışma süresi olan

kursiyer oranı ise yaklaşık %38 olup, en yüksek oranda katılım sağlayan bu gruptur. Bu oran kursiyerlerin meslek edinmek için katıldığı durumunu desteklemektedir.

Kursiyerlerin HEM' de Daha Önce Kursa Katılım Durumu

Tablo 21

Kursiyerlerin Daha Önce HEM' de Kursa Katılma Durumu

HEM' de Bir Kursa Katılma	<i>f</i>	%
Evet	117	66.10
Hayır	60	33.90
Toplam	177	100

117 kursiyer daha önce Halk Eğitimi Merkezi'nde (HEM) bir kursa katıldığını, 60 katılımcı ise daha önce herhangi bir kursa katılmadığını ifade etmiştir. HEM bünyesinde daha önce herhangi bir kursa katılmış olmak, kursiyerlerin İngilizce kursuna katılımı noktasında önemli bir etkidir.

Kursiyerlerin Daha Önce HEM Dışında Bir Kursa Katılma Durumu

Tablo 22

Kursiyerlerin HEM Dışında Kursa Katılma Durumu

HEM Dışında Kursa Katılma	<i>f</i>	%
Evet	91	51.41
Hayır	86	48.59
Toplam	177	100

Kursiyerlerin yarısından fazlası HEM dışında da kurslara katıldığını, yaklaşık %49'u ise herhangi bir kursa katılmadığını ifade etmiştir.

Kursiyerlerin Katılım Örüntülerine Dair Bulgular

Bu bölümde, İngilizce kursiyerlerine ait katılım örüntülerine dair bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Kursiyerlerin Kurstan Nasıl Haberdar Olduğu

Tablo 23

Kursiyerlerin Kurstan Nasıl Haberdar Olduğu

Haberdar Olma	f	%
İnternet/ Sosyal Medya	68	38.42
Arkadaş	58	32.77
İş Arkadaşı	17	9.60
Çocuklar	8	4.52
Aile	7	3.95
İş Veren	6	3.39
Eş	5	2.82
Diğer	8	4.52
Toplam	177	100

Tablo 23'e göre 68 katılımcı internet sitesi ya da sosyal medya, 58'i arkadaşı, 17'si ise iş arkadaşı sayesinde kurstan haberdar olduğunu belirtmiştir. Tablodan anlaşılacağı üzere kursiyerler için kurs takibinde internet ya da sosyal medya hesabından yapılan duyurular önem taşımaktadır. Bunun dışında bireylerin sosyal çevreleri de ilgili kurslardan haberdar olmaları noktasında önemli bir diğer etkidir.

Kursiyerlerin Kursu Katılımlarını Etkileyen Kişi/Etkenler

Tablo 24

Kursiyerlerin Kursu Katılımını Etkileyen Kişi/Etken Dağılımı

Karar Sürecini Etkileyen	f	%
Kendi kararıyla	99	55.93
Sosyal Çevre	21	11.86
Eş	17	9.60
İş Arkadaşı	16	9.04
Çocuklar	15	8.47
Anne-Baba	8	4.52
İş Veren	1	0.56
Sosyal Medya	0	0
Toplam	177	100

Çalışma grubunda yer alan yetişkinlerin yarısından fazlası, herhangi bir durumun ya da kişinin kursa katılma kararını etkilemediğini, kendi istek ve araştırmaları sonucunda bu kursa kaydoldukları yanıtını vermiştir. 21 kişi sosyal çevresinin, 17'si eşinin bu kursa katılım kararını almada etkili olduğunu ifade etmiştir.

Kursiyerlerin Katılım Amaçları

Tablo 25

Kursiyerlerin Katılım Amaçları Dağılımı

Katılım Amacı	f	%
Yurt dışında ihtiyaç duyma	108	61.01
Bilişsel sağlığı koruma	96	54.23
Sosyalleşme	95	53.67
İngilizce bilgisini koruma/ilerletme	91	51.41
Mesleki/Ekonomik gereklilik	65	36.72
Türkçe bilmeyen yakınlarla iletişim	21	11.86
Sınava hazırlık	11	6.21
Diğer	10	5.65

İngilizce kursuna katılan yetişkinler en çok yurt dışında ihtiyaç duydukları için bu kursu tercih etmişlerdir. Bu amaçla katılan kursiyer oranı %61'dir. Bunu takip eden diğer neden yetişkinlerin bilişsel sağlığını korumak istemesidir. Sosyalleşmek, farklı ortamlarda bulunmak ve rutin hayatının dışına çıkmak için katılan kursiyerlerin oranı yaklaşık %54'tür. Katılımcıların yarısından fazlası katılım amaçları arasında mevcut

İngilizce bilgisini korumak ya da ilerletmek olduğunu belirtmiştir. Bir meslek edinmek ya da mevcut kariyerinde gerek gördüğü için katılan kursiyerler de bulunmaktadır. Türkçe bilmeyen yakınları ile iletişim kurmak için İngilizce öğrenen yetişkinler de mevcuttur. Bunun yanı sıra katılım amacını sınava hazırlanmak olarak belirten kursiyerlerin oranı yaklaşık %6'dır.

İlgili bulgular 2024 yılında Kaya tarafından yapılan araştırma bulguları ile benzerlik taşımaktadır. Araştırmada yer alan katılımcıların çoğu, İngilizceyi mesleki gerekçeler, yabancılarla iletişim, mevcut İngilizce seviyelerini geliştirmek, daha kolay seyahat edebilmek için öğrendiğini belirtmiştir (Kaya, 2024).

Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular

Yurt dışında iletişim kurma amacıyla katılan kursiyerlerin kurs seviyesi, cinsiyeti, yaş aralığı, çalışma durumu, kursiyerler için en önemli dil becerisi ve bu becerinin kurslarda yeterince ele alınıp alınmadığına ilişkin yanıtlar Tablo 26, 27, 28, 29, 30 ve 31'de sunulmuştur.

Tablo 26

Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımı

Seviye	f	Toplam	%
A1	40	67	59.7
A2	47	82	57.3
B1	21	28	75
Toplam	108	177	61.01

Kursiyerlerin İngilizce kursuna katılım amaçları arasında en yüksek yüzdeliği %61 oranı ile yurt dışında iletişim oluşturmaktadır. A1, A2 ve B1 seviyesinde kursa katılan kursiyerlerin yarısından fazlası bu amaç için katıldığını belirtmiştir. Yurt dışında iletişim kurmak için katılan kursiyerler en fazla B1 seviyesi kurslarındadır. Katılımcıların ağırlıklı olarak yurt dışı seyahati, eğitimi ya da yurt dışında geçici ikameti esnasında kendilerini rahat ifade edebilmek için İngilizce öğrendiği görülmektedir. Nitekim kursiyerlerle yapılan nitel görüşmelerden elde edilen aşağıdaki anlatılar bu bulguları destekler yöndedir:

Yurt dışına da ben çok çıktım. Yani dört ya da beş defa gitmişliğim var. Avrupa turu yaptım iki defa, iki defa Balkan turu yaptım. Avrupa'yı gezdim fakat bana bir bardak kahve verebilir misiniz demeyi hiç yapamadığım için o anda ben dedim ki bunu ben neden yapmıyım, yani bu cümleleri bir araya getirebilmem lazım. Elindeki paraya bakıyosun işte siz buradan alın diyorsun karşıdaki insana benim onu bilebilmem lazım,

öğrenebilmem lazım. Birazda bunlar itti beni, ihtiyaç evet. İhtiyaçta çok belirgin, teşvik etti beni. (K1)

İngilizce, dil öğrenmek başta kendimi mesela yurt dışına gittim, şuraya gittim kendimi ifade edebilmek. İngilizceyi de dünyanın ortak dili olarak gördüğüm için, herkesle anlaşabilirsin, dünyadaki herkesle. Öğrenebileceğime de inanıyordum yani, o yüzden çok istiyordum, istedim. (K2)

Aşağıda öğretmenlerle yapılan görüşmelerden alıntılara yer verilmiştir:

Gençler için söylüyüm, gençler zaten yurt dışına gitmek için istiyö, o kesin. Bi de evet yurt dışına giderken yüksek lisans öğrencileri oluyor, şimdi mesela yaz dönemimiz başlıcak. Orada çocuklar, üniversite öğrencileri olduğu için hani yurt dışına gidip yüksek lisans yapma, Erasmus programları. Bunlar onlar için önemli kategorilerden, öyle söylüyüm. Başka mesela siz onunla tanışmadınız, Sevim Hanım var. Sonra Nihan Hanım var, kızı yurt dışında mesela oraya gitti. Hanımefendi emekli, Sevim hanımda emekli. Kızı Erasmus programıyla Londra'ya gitmişti. Onunla bir hafta, on gün filan Londra'da kaldı, İngilizce pratik yaptı. Geldiğinde bize o deneyimlerini anlattı. Başka şey bizim - Nazmiye Hanım var o Amerika'ya gitmek istiyor, yeğenler orada onun. Onun için çalışıyor. Geçici ziyaret, imkân olsa mesela kalmayı bile düşünüyolar. Sonra Meral Hanım, evet onun kardeşi yurt dışında ona hem ziyaret hem de kalmak bile istiyor. Hayali yurt dışında yaşamak zaten. (Ö1)

Katılma amacı yani tatil veya yurtdışı deneyimi isteyen kişiler oluyor. Onun dışında bakanlık grubunun tabii ki ilk motivasyonları Erasmus kapsamında yurt dışına gidebilecek olmanın ve bunu da bu belge ve sertifika ile yapmanın mümkün olması.(Ö2)

Yaş grubu olarak genç yetişkinler de var, kadın yoğunluklu evet. Dil kursuna gelenler daha genç çoğunlukla, işte mastır ya da doktora yapmak isteyen kursiyerlerim oluyor. Onların dil problemi oluyor, onları halletmeye çalışıyorlar ya da yurtdışına gidecekler. Millî Eğitim Bakanlığı onaylı sertifikaya ihtiyaç duyuyorlar, projelerle geçici olarak gitmek istediklerinde kamu kurumunda çalışan personel ya da kamu çalışanları işte. Gidiyor dil belgesi ibraz etmeye ihtiyaç var, dolayısıyla bakanlığın verdiği önemli oluyor resmi geçerli olduğu için. O açıdan, o amaçla gelenler var yani çoğunlukla böyle yani benim kursiyerlerim. (Ö4)

Tablo 27

Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	f	Toplam	%
Kadın	82	140	58.57
Erkek	26	37	70.27
Toplam	108	177	61.02

Yurt dışında iletişim kurmak amacıyla katılan kursiyerler cinsiyet açısından değerlendirildiğinde erkek katılımcıların kadınlara kıyasla daha yüksek oranda katılım sağladığı görülmektedir.

Tablo 28

Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı

Yaş Aralığı	f	Toplam	%
18-24	7	18	38.89
25-34	17	34	50
35-44	13	27	48.15
45-54	27	38	71.05
55-64	30	37	81.08
65 yaş ve üzeri	14	23	60.90
Toplam	108	177	61.02

Yurt dışında iletişim kurmak amacıyla en fazla katılım 55-64 yaş aralığında olan kursiyerler tarafından sağlanmıştır. Toplam sayı üzerinden değerlendirildiğinde de yine 55-64 yaş aralığında olan kursiyerlerin %81.08 oranı ile yurt dışında iletişim kurmak amacıyla katıldıkları ortaya çıkmıştır.

Tablo 29

Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Çalışma Durumu Dağılımı

Çalışma Durumu	f	%	Toplam
Emekli	48	73.85	65
Tam zamanlı çalışan	23	65.71	35
Çalışmayan	21	61.80	34
Ev Hanımı	6	31.58	19
Öğrenci	5	38.46	13
İş buldukça çalışan	3	50	6
Yarı zamanlı çalışan	2	40	5

Çalışma grubunda yurt dışında iletişim kurma amacıyla katılan kursiyerlerin ağırlıklı olarak emekli olduğu görülmektedir. Bu grubu 23 kişi ile tam zamanlı çalışan, 21 kişi ile işi olmayan ya da çalışmayı tercih etmeyen kişiler takip etmektedir. Emekli ve ev hanımı kursiyerler yurt dışı gezileri sırasında veya yurt dışında geçici ikametleri süresince gündelik yaşamda kolay iletişim kurabilmek için İngilizce öğrenmektedir. Tam zamanlı çalışan kursiyerler arasında memur ya da öğretmenler yer almaktadır. Bu kursiyerler mesleklerinde gerek duydukları ya da mevcut kariyerlerinde ilerleme sağlamak için bu kurslara devam etmektedir. Çalışmayan, iş buldukça çalışan ya da yarı zamanlı çalışan kursiyerler istihdam kaynaklı nedenlerle İngilizce öğrenmekte, yabancı dil bilgisinin kendilerini bu süreçte öne çıkaracaklarını düşünmektedirler.

Tablo 30

Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerler İçin En Önemli Dil Becerisi Dağılımı

En Önemli Beceri	f	%	Toplam
Konuşma	95	63.33	150
Dinleme	8	53.30	15
Yazma	3	75	4
Okuma	2	25	8
Toplam	108	61.02	177

Yurt dışında ihtiyaç duyduğu için İngilizce kursuna katılan kursiyerlerin en önem verdikleri dil becerisi konuşma becerisidir, bunu %7.41 ile dinleme becerisi takip etmektedir.

Tablo 31

Yurt Dışında İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerlere Göre Konuşma Becerisinin Derslerde İşlenme Durumu

Beceri Yeterince İşleniyor Mu?	f	%
Evet	92	85.19
Hayır	16	14.81
Toplam	108	100

Katılımcıların büyük çoğunluğu kurslarda konuşma becerisinin yeterince ele alındığını, beceriye yönelik etkinliklerin yeterli düzeyde gerçekleştirildiğini ifade etmiştir. Bununla birlikte konuşma becerisinin ele alınmadığını düşünen yaklaşık %15 oranında kursiyer de mevcuttur.

Bilişsel Sağlığını Korumak Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular

Bilişsel sağlığını koruma amacıyla İngilizce öğrenen kursiyerlerin katıldıkları İngilizce kurs seviyesi, cinsiyeti, yaş aralığı, çalışma durumuna ilişkin veriler Tablo 32, 33, 34 ve 35'te sunulmuştur.

Tablo 32

Bilişsel Sağlığını Korumak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımı

Seviye	f	Toplam	%
A1	34	67	50.75
A2	42	82	51.20
B1	20	28	71.43
Toplam	96	177	54.24

Her üç kurda da kursiyerlerin yarısından fazlası, İngilizce kursuna katılım nedenleri arasında bilişsel sağlığını korumayı göstermiştir.

Tablo 33

Bilişsel Sağlığını Korumak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	f	Toplam	%
Kadın	76	140	54.29
Erkek	20	37	54.05
Toplam	96	177	54.24

Bilişsel sağlığını korumak için katılan kadın kursiyerlerin sayısı erkek kursiyerlerden fazladır. Aynı zamanda kadın ve erkek kursiyerlerin yarısından fazlası, İngilizce kurslarına katılım amaçları arasında bilişsel sağlıklarını korumayı da belirtmiştir.

Tablo 34

Bilişsel Sağlığını Korumak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı

Yaş aralığı	f	Toplam	%
45-54	28	38	73.70
55-64	24	37	64.86
35-44	15	27	55.56
65 yaş ve üstü	12	23	52.20
25-34	11	34	32.40
18-24	6	18	33.33
Toplam	96	177	54.24

Bilişsel sağlığını korumak için İngilizce kursuna katılan yetişkinler en fazla 45-54 yaş aralığındadır. Bu grubu, %65 katılım oranıyla 55-64 yaş aralığındaki yetişkin bireyler takip etmektedir. Yaşlı bireylerin zihinsel işlevlerini sürdürme hedefiyle yabancı bir dil öğrenmesi onlara fayda sağlayabilmekte (Kalınkara ve Kalaycı, 2020) ve ikinci dil edinimi bilişsel kapasitelerini korumada olumlu etki yaratabilmektedir (Schweizer, Ware, Fischer, Craik ve Bialystok, 2012). Katılımcıların sayıca 45-54 yaş aralığındaki

kursiyerler olması ilgili durumu destekler niteliktedir. Yaşlı bireyler dil öğrenme sürecinde, hafıza zayıflığı, bilgi ediniminde yavaş kalma gibi birtakım zorluklarla mücadele etme ihtimaline rağmen (Noyan ve Aşık, 2024), bu durumdan olumsuz yönde etkilenmemiş ve kurslara katılım sağlamıştır.

Tablo 35

Bilişsel Sağlığını Korumak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Çalışma Durumu Dağılımı

Çalışma Durumu	f	Toplam	%
Emekli	42	64.62	65
Çalışmayan	17	50	34
Tam zamanlı çalışan	14	40	35
Ev Hanımı	13	68.40	19
Yarı zamanlı çalışan	4	80	5
İş buldukça çalışıyor	3	50	6
Öğrenci	3	23.10	13
Toplam	96	54.24	177

Bilişsel sağlığını korumak amacıyla kursa katıldığını bildiren bireyler, katılım sayılarına göre sırasıyla emekliler, çalışmayanlar ve tam zamanlı çalışanlardan oluşmaktadır. Bu sıralamayı ev hanımları ve yarı zamanlı çalışanlar takip etmektedir. Tablo 35'e göre emekliler, çalışmayanlar, ev hanımları ve yarı zamanlı çalışanlar İngilizce öğrenmeyi zihinlerine iyi gelen bir aktivite olarak değerlendirmektedirler.

Sosyalleşme Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular

Sosyalleşme amacıyla İngilizce öğrenen katılımcı sayısı 95, katılım oranı ise %53.70' tir. Sosyalleşme amacıyla katılan 95 kursiyer 78'i boş zamanlarını verimli şekilde değerlendirmek, 10'u ise rutin hayatının dışına çıkmak, farklı bir aktivite ile zamanını değerlendirmek istediği için bu kursa katılmaktadır. 7 kursiyer ise yeni arkadaş edinmek istemektedir. Sosyalleşme amacı ile kursa katılan bireylerin hangi seviyede kurslara katıldıkları, cinsiyetleri, yaş aralıkları ve çalışma durumları ile ilgili bulgular Tablo 36 37, 38 ve 39'da sunulmuştur.

Tablo 36

Sosyalleşme Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviyesi Dağılımı

Seviye	f	Toplam	%
A1	36	67	53.73
A2	42	82	51.20
B1	17	28	60.71
Toplam	95	177	53.70

Kursiyerler yeni arkadaş edinmek ya da rutin hayatının dışına çıkmak için her seviyede İngilizce kursuna katılmaktadır. Sosyalleşme amacıyla katılım sağlayan kursiyerler en fazla A2 seviyesindedir. Tüm katılımcılar düzeyinde oransal olarak değerlendirildiğinde ise, sosyalleşme amacıyla kursa katılan kursiyerler en fazla B1 seviyesine kayıtlıdır. Seviye açısından incelendiğinde, katılım seviyeleri arasında hemen hemen dengeli bir dağılım göstermekte, seviyeler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 37

Sosyalleşme Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	f	Toplam	%
Kadın	75	140	53.57
Erkek	20	37	54.05
Toplam	95	177	53.70

Sosyalleşme amacıyla kursa katılan kursiyerlerden kadın yetişkinlerin oranı %78.95, erkek yetişkinlerin oranı ise %21.05'tir. Toplam kursiyer sayısı bakımından ele alındığında sosyalleşme amacı ile katılım sağlayan erkek kursiyer sayısı kadın kursiyer sayısından fazladır.

Kaya (2024)'nin araştırmasında, kişilerarası iletişim ve kültürel empati geliştirme sürecinde kadınların erkeklere oranla daha yoğun olarak dil öğrenme yönelimi gösterdikleri bulgusu, yukarıdaki sonuçla paralellik göstermektedir. Kadınlar, yabancı dil öğrenme sürecinde sosyalleşme amacını erkeklere kıyasla daha çok taşımaktadır (Ong, Pham, Levasseur, Tan ve Seah, 2024).

Tablo 38

Sosyalleşme Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı

Yaş Aralığı	f	Toplam	%
25-34	23	34	67.65
45-54	20	38	52.63
55-64	18	37	47.37
35-44	13	27	48.15
18-24	11	18	61.11
65 yaş ve üzeri	10	23	43.48
Toplam	95	177	53.70

Sosyalleşme amacıyla her yaş aralığından kursiyerin katılım gösterdiği, en fazla katılımın 25-34 yaş grubu tarafından sağlandığı görülmektedir. Bireyler İngilizce kurslarını bir sosyalleşme aracı olarak görmekte; yaş aralığı fark etmeksizin yeni arkadaş edinmek, sosyal bir ortamda bulunmak için bu kurslara katılmaktadır.

Tablo 39

Sosyalleşme Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Çalışma Durumu Dağılımı

Çalışma Durumu	f	Toplam	%
Emekli	36	65	55.38
Çalışmayan	25	34	73.53
Ev Hanımı	12	19	63.16
Öğrenci	8	13	61.54
Tam zamanlı çalışan	6	35	17.14
İş buldukça çalışan	4	6	66.67
Yarı zamanlı çalışan	4	5	80
Toplam	95	177	53.67

İngilizce kursuna sosyalleşme amacıyla sayıca en çok emekliler katılmaktadır. Bunu takip eden grup işi olmayan ya da çalışmayı tercih etmeyen kişilerdir. Sosyal bir ortamda bulunma amacıyla katılan ev hanımları ve öğrenciler de mevcuttur. Yarı zamanlı bir işte çalıştığını ifade eden kursiyerler toplam sayıları açısından değerlendirildiğinde, kursiyerlerin %80'i katılım amacını sosyalleşmek olarak belirtmiştir. Kurslara emekli, ev hanımı ya da çalışmayan bireylerin devam etmesi; aktif iş yaşamında yer almayan ve zamanını verimli değerlendirme, sosyalleşme gibi nedenlerle katılım sağlayan bir katılımcı tipolojisinin varlığını göstermektedir. Yetişkinler rutin hayatı dışında farklı aktivitelerle meşgul olmak, yeni arkadaş edinmek ya da farklı bir sosyal ortamda bulunmak için ilgili kurslara devam etmektedir. Nitekim aşağıda kursiyerlerle yapılan görüşmelere ait, bu durumu destekleyen bazı alıntılara yer verilmiştir:

Buralar terapi, insanlara büyük bir terapi. Buralar hastane gibi ben öyle de düşünüyorum. Hastane gibi tedavi ediyor seni, tabi farkında olmadan. Tabi ki iletişim kurmak, başkalarıyla konuşmak, oturmak, sohbet etmek güzel. (K1)

Pandemi öncesi ben İngilizce kursuna gittim, şöyle bir yarım dönem gittim, pandemi sürecinde ara verdim. Zor bir süreç geçirdim. Eşim vefat etmeden bir süre önce tekrar hani kafamı dağıtmamı istedi. Sonra İngilizce olduğunu öğrenince İngilizce öğrenmek istedim. (K2)

Biliyor olmak, güzel bir durum. Çevresel, sosyal anlamda bana katkısı olur. O anlamda bana güzel, zevk veriyor yani. (K6)

Kursiyerler dışında öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen aşağıdaki anlatılar da aynı bulguyu desteklemektedir:

Grup terapisi gibi algılayıp aynı yaş grubu ile bir şeyler yapmış olmanın motivasyonu, onun iyi gelmesiyle gelenler oldu. (Ö2)

Neden kursa yazıldıkları farklı olabiliyor. Şimdi ben uzun süre şeyde 1-2 senedir burada ders açıyorum. Belki biraz daha sosyalleşme amacı var yani yaşı belli bir yere gelmiş, emekli olmuş bir insan artık bu hayat koşturmacası, kavganın koşturmacanın içinden sıyrılmış bir insan. Sosyalleşmek amacıyla, güzel bir vakit geçirmek için biraz gelebiliyor. Bir ev hanımının, belki sabah işte çocuklarla eşi işe gittikten, çocuğu okula gittikten sonra televizyondan radyodan başka pek onun yalnızlığını giderecek bir şey yok. O yüzden buralara gelmeyi tercih edebiliyor, hevesleniyor insanlar. (Ö3)

İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular

Katılım amacını mevcut İngilizce bilgisini korumak ya da geliştirmek olduğunu ifade eden 91 kursiyer bulunmaktadır. Bu sayı, toplam kursiyer sayısının yaklaşık %51'ine karşılık gelmektedir. Katılımcıların yarısından fazlası İngilizceyi unutmamak ya da İngilizce becerisini geliştirmek için bu kurslara devam etmektedir. Katılımcılara dair kurs seviyesi, cinsiyet, eğitim ve çalışma durumlarına yönelik bulgular Tablo 40, 41, 42 ve 43'te olarak sunulmuştur.

Tablo 40

İngilizce Bilgisini Korumak/ Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımı

Seviye	f	Toplam	%
A1	31	67	46.27
A2	45	82	54.88
B1	15	28	53.57
Toplam	91	177	51.41

Her kurs seviyesinde kursiyerlerin yarısından fazlası, mevcut İngilizce bilgilerini korumak ya da geliştirmek için katıldıklarını ifade etmişlerdir. Seviye bazında dağılım incelendiğinde en yoğun katılımın A2 seviyesinde olduğu görülmektedir ve seviyeler arasında katılım açısından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Aşağıdaki anlatılarda ilgili katılım amacını destekler niteliktedir ve kursiyerlerin yabancı dil pratiğinin sürekli devam etmesi görüşünde olup, bu nedenle İngilizce kurslarına devam ettiklerini ortaya koymaktadır:

Emekli olunca sonra işte ilk etapta hemen buraya yapıştım ben, bilgilerim gitmesin etmesin diye buradan devam ediyorum. Çok severek geliyorum bakın, birde İngilizce her cümle öğrendiğimde bir mutlu oluyorum ki sorma. Bir de kendim söyleyebiliyorsam onu tadından yenmiyor. (K1)

Ben bir önceden özel kursa gittim. Bir 4 ay 400 lira para verip gittim, oradan İngilizce öğrendim. Tekrar bir deneme olsun, tekrar olsun diye geldim. (K5)

Çankaya HEM' e ilk defa geliyorum bir de ben. Hem hobi olsun, hem de şey bir şeyler öğrenirim, belki bilgime daha çok bilgi eklerim belki diye geldim. (K6)

Tablo 41

İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	f	Toplam	%
Kadın	73	140	52.14
Erkek	18	37	48.65
Toplam	91	177	51.41

Mevcut İngilizce bilgisini korumak ya da geliştirmek amacıyla İngilizce kursuna katılan kadın kursiyerlerin oranı erkek kursiyerlerden daha fazladır.

Tablo 42

İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Çalışma Durumu Dağılımı

Çalışma Durumu	f	Toplam	%
Emekli	25	65	38.46
Çalışmayan	20	34	58.82
Tam zamanlı çalışan	20	35	57.14
Ev Hanımı	10	19	52.63
Öğrenci	10	13	76.92
Yarı zamanlı çalışan	3	5	60
İş buldukça çalışan	3	6	50
Toplam	91	177	51.41

İngilizce kurslarına mevcut bilgilerini korumak ya da geliştirmek için katılan kursiyerlerin yaklaşık yarısı emekli ya da çalışmayan, yani aktif çalışan nüfusun içinde olmayan kişilerdir. Katılım sağlayan toplam kursiyer sayısı açısından değerlendirildiğinde en fazla yüzdeliği yaklaşık % 77 ile öğrenciler oluşturmaktadır.

Tablo 43

İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Eğitim Düzeyi Dağılımı

Eğitim Düzeyi	f	Toplam	%
Üniversite	63	119	52.94
Lise	18	34	52.94
Lisansüstü	9	22	40.91
Ortaokul	1	2	50
Toplam	91	177	51.41

Mevcut İngilizce bilgisini korumak ya da geliştirmek amacıyla katılan bireylerin çoğunlukla üniversite ya da lise mezunu olduğu görülmektedir. Örgün eğitim döneminde İngilizce eğitimi almalarına rağmen, birçok kursiyerin İngilizce yeterliliklerini geliştirmek amacıyla Halk Eğitimi Merkezlerine başvurduğu görülmektedir.

Tablo 44

İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerler İçin En Önemli Dil Becerisi Dağılımı

En Önemli Beceri	f	Toplam	%
Konuşma	74	150	49.33
Dinleme	9	15	60
Okuma	6	8	75
Yazma	2	4	50
Toplam	91	177	51.41

Mevcut bilgilerini korumak ya da geliştirmek amacıyla kurslara devam eden yetişkinler için en önemli dil becerisi konuşma becerisidir. Katılımcıların yaklaşık %82'si konuşma pratiğini geliştirmek istemektedir. Bunu dinleme becerisi takip etmektedir.

Tablo 45

İngilizce Bilgisini Korumak/Geliştirmek Amacıyla Katılan Kursiyerler İçin Konuşma Becerisinin Yeterince Ele Alınma Durumu Dağılımı

Becerinin Yeterince Ele Alınma Durumu	f	%
Evet	58	78.38
Hayır	16	21.62
Toplam	74	100

Mevcut İngilizce bilgilerini korumak ya da geliştirmek amacı ile katılan kursiyerlerin yaklaşık %82'si kendileri için en önemli dil becerisinin konuşma becerisi olduğunu ifade etmiştir. Bu kursiyerlerin %78'i ise konuşma becerisinin bu kurslarda yeterli şekilde ele alındığı görüşündedir. Katılımcıların yaklaşık %22' si ise bu becerinin kurslarda yeterli düzeyde ele alınmadığını ifade etmiştir. Hayır seçeneğini işaretleyen kursiyerler bunun nedenlerini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir:

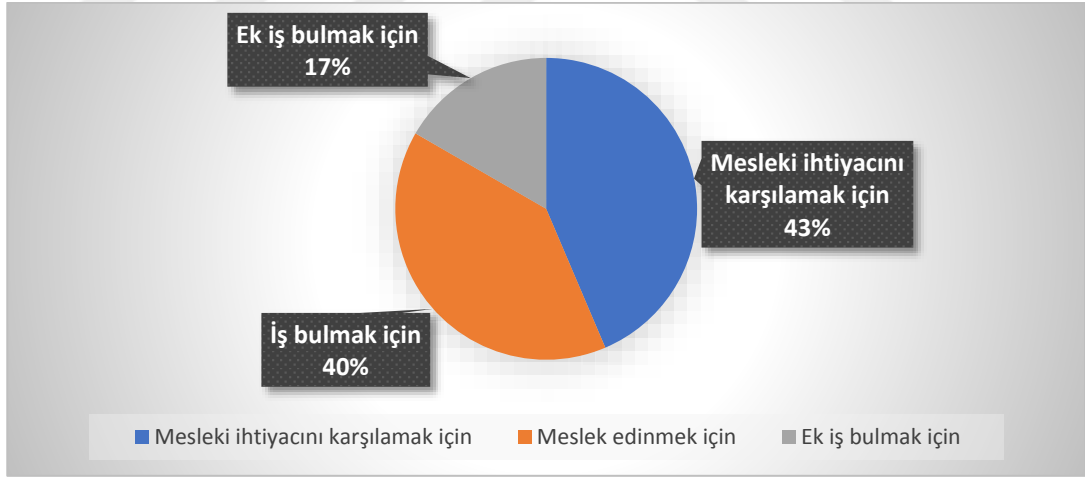
- Çünkü müfredat gereği konuların işlenmesi gerekiyor.
- Kurs süresi pratik yapmak için yeterli olmuyor bence.
- Daha çok karşılıklı konuşma pratikleri yaparsak bu bizler için daha uygun olabilir.
- Pratik yapmaya az fırsat veriliyor.
- Daha çok dil bilgisi ve yazma üzerine bir kurs.
- Yeteri kadar ağırlık verilmiyor.
- Konuları bitirebilmek için süre çok fazla konuşmaya yeterli olmuyor. Evde kendi çabamızla ilerletmemiz gerekiyor.
- Süre yeterli değil.

- Türkiye’de İngilizce öğretimi gramer üzerinde kurgulanmış.
- İngilizce eğitimi yeterli ancak speaking (konuşma) eklenmeli.
- Dil bilgisine ağırlık veriliyor.
- Konuşmaya yönelik bir program yok.
- Bu kursa ayrılan zamanla beraber seviye uygunsuzluğu olabilir.
- Aktif konuşma yok.
- Çünkü kursta gramer öğreniyoruz. Yeterli bilgileri aldıktan sonra konuşma kursu adlı kurs açılmalı.

Kurslarda konuşma becerisinin yeterince ele alınmadığını düşünen kursiyerler derslerde genel olarak dil bilgisi öğretimine önem verildiğini, süre yetersizliğini ve yeterince pratik yapılmadığını ifade etmiştir.

İstihdam Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular

İngilizce kursuna katılan bireyler mevcut kariyerlerinde gereksinim duydukları için İngilizce öğrenmek istemektedirler. Bunun yanı sıra iş ya da ek iş bulabilmek amacıyla kursa katılan 65 kursiyer mevcuttur. Şekil 6’da bu amaçla İngilizce öğrenen kursiyerlere dair bilgi sunulmaktadır:

Şekil 5. İstihdam Kaynaklı Katılan Kursiyerlerin Alt Amaçları

Şekil 6’ya göre kursiyerlerin neredeyse yarısı mesleğini sürdürürken gereksinim duydukları için İngilizceye öğrenmektedir. Bunu %39.74 oranıyla iş bulabilmek için katılan kursiyerler takip etmektedir. Kursiyerler İngilizce bilgisinin iş bulma sürecinde özgeçmişlerine bir katkı sunacağını düşünmektedir. Aktif olarak çalışma hayatında olan ve ek iş bulabilmek amacıyla kursa devam eden yetişkinlerin oranı ise %17’dir.

İlgili bulgular 2024 yılında yapılan araştırma verileri ile benzerlik göstermektedir. Nitekim ilgili araştırma verilerine göre İngilizce bilgisi Türkiye’de birçok iş sektöründe öne çıkmak için bireyler açısından bir ön koşuldur. Uluslararası iş dünyasında iyi düzeyde İngilizce bilmek ve akıcı konuşabilmek beraberinde başarıyı getirdiği için bireyler bu dili öğrenmek istemektedir (Kaya, 2024) .

İş/Ek İş Bulmak Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bilgiler

Tablo 46

İş/Ek İş Bulmak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımı

Seviye	<i>f</i>	Toplam	%
A1	14	67	9.38
A2	19	82	23.17
B1	5	28	17.86
Toplam	38	177	21.47

İş ya da ek iş bulabilmek için İngilizce öğrenen kursiyerlerin çoğunlukla A1 ve A2 seviyelerindeki kurslara devam ettikleri görülmektedir.

Tablo 47

İş/Ek İş Bulmak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	<i>f</i>	Toplam	%
Kadın	28	140	20
Erkek	10	33	30.30
Toplam	38	177	21.46

İş bulabilmek ya da hâlihazırda çalışmakta olup ek iş bulabilmek amacıyla kursa katılan kadın kursiyer sayısı erkek kursiyer sayısından daha fazladır. Ancak toplam kursiyer sayısı açısından değerlendirildiğinde erkek kursiyerlerin kadınlara göre daha yüksek oranda katılım sağladığı görülmektedir.

Tablo 48

İş/Ek İş Bulmak İçin Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımları

Yaş aralığı	<i>f</i>	Toplam	%
25-34	16	33	48.48
18-24	13	19	68.42
35-44	5	24	20.83
55-64	3	38	7.89
45-54	1	40	2.50
Toplam	38	154	24.68

İş bulmak amacıyla katılan kursiyerler arasında en fazla katılım 25-34 yaş aralığındaki bireyler tarafından sağlanmış olup, bu yaş grubunu 18-24 yaş aralığındaki kursiyerler takip etmektedir. Genç yetişkinler, iş bulma sürecinde İngilizce bilgisini önemsemekte, öz geçmişlerine katkı sunması amacıyla İngilizce kurslarına katılmaktadır. Aşağıda bu durumu destekleyen, kursiyerle yapılan bir görüşmeye yer verilmiştir:

Şu an artık sadece üniversite mezunu olmak yetmiyor, iş alanında da şu an ikinci bir dil olduğu için dil öğrenmek istedim. Birde istediğim alanda programlar İngilizce üstüne olduğu için o yüzden geliştirmek istediğim için burayı seçtim yani. Bir de sertifika veriyormuş herhâlde benim için daha geçerli oldu. Daha doğrusu ilerlemek istediğim, İngilizce baya gerekli olduğu için ana dilim gibi öğrenmek istiyorum hani daha böyle beni ön plana çıkaracağını düşündüğüm için. Ya iş için istiyorum, yurt dışına falan gitmek istiyorum zaten. Kendimi geliştirmek istiyorum iş bulmak için sadece üniversite mezunu olmak yetmiyor. Şu an yaptığım şeyi kariyerim için yapıyorum. Artık çok üniversite mezunu olduğu için öne atar diye düşünüyorum. ODTÜ mezunu arkadaşlarım var Koton'da çalışıyorlar iş bulamadıkları için. O yüzden dedim dil öğrenirsem kendimi en azından bir yere atarım diye düşündüm. (E4)

Kursiyer görüşmesinin yanı sıra kurs merkezinde görev yapan öğretmenlerle de daha derinlemesine bilgi edinebilmek adına görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu alıntılara aşağıda yer verilmiştir:

Bir de şöyle bir şey var yazılım dünyasındayız ya artık gençler şunun farkında yani ben İngilizce bilmeden bu hani yazılım işini de yapamıcam. (Ö1)

Ya açıkçası Halk Eğitim Merkezine gelen kursiyerler onların çevreleri, sosyal çevrelerden çok etkileniyorlar. Dolayısıyla Çayyolu bölgesindekiler genellikle hobi kurslarına giderken sosyo ekonomik olarak geri kalmış bölgelerde ki burası öyle bir bence çoğunlukla istihdam yönelimli yetişkinlerle karşılaşıyoruz. Yani buradan edindiğimiz sertifika ile kursta bilgi edinelim ondan sonra sosyal hayatta bununla bir iş bulup para kazanayım, bir an önce hayata entegre olayım kaygısıyla geliyorlar. (Ö2)

Tablo 49

İş/Ek İş Bulmak İçin Katılan Kursiyerlerin Çalışma Durumu Dağılımları

Çalışma Durumu	f	Toplam	%
Çalışmayan	16	34	47.05
Öğrenci	10	13	76.92
İş buldukça çalışan	6	6	100
Emekli	3	65	4.62
Tam zamanlı çalışan	3	35	8.57
Toplam	38	153	24.84

İşe girebilmek amacıyla İngilizce kursuna katılan yetişkinlerin ağırlıklı olarak çalışmayan kursiyerler, öğrenciler, iş buldukça çalışan kişiler olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra tam zamanlı çalışıp ek iş bulabilmek amacıyla İngilizce öğrenen kursiyerler de mevcuttur. Toplam kursiyer bazında incelendiğinde iş bulmak amacıyla katılan kursiyerler arasında en yüksek yüzde yaklaşık %77 ile öğrencilere aittir. Üniversitede öğrenim gören ya da yeni mezun olmuş kursiyerlerinin çoğu iş bulma sürecinde kendilerine avantaj sağlaması için İngilizce öğrenmek istemektedir. Bunun yanı sıra emekli olduktan sonra iş bulabilmek amacıyla İngilizce öğrenen kursiyerler vardır. Kursiyer görüşmesinde yer alan ifadeler bu durumu desteklemektedir: “Emekli olduktan sonra da ben çalışmayı düşünüyorum. Temizlik görevlisi olarak işe girerim de hani çok güzel temizlik yaparım ben yalnız kalınca. Orada değerlendirebilirim belki” (K5).

Tablo 50

İş/Ek İş Bulmak İçin Katılan Kursiyerlerin Eğitim Durum Dağılımları

Eğitim Düzeyi	f	Toplam	%
Üniversite	31	124	25
Lise	6	30	20
Ortaokul	1	2	50
Toplam	38	156	24.36

İş bulabilmek amacıyla kursa katılan kursiyerlerin yaklaşık %82’si üniversite mezunudur. Bu oranı lise mezunları takip etmektedir. Kursiyerlerin iş bulma sürecinde sahip oldukları diplomalarının yeterli olmadığı, kendilerini öne çıkaracak yabancı dil bilgisine de ihtiyaç duyduğu anlaşılmaktadır.

Mesleki İhtiyacını Karşılama Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin

Bulgular

Mesleğini icra ederken İngilizceye ihtiyaç duyduğu için katıldığını ifade eden 27 katılımcı vardır. Bu kursiyerlere ilişkin seviye, yaş aralığı, kurs saatlerinin uygunluğu ve kendileri için en önemli dil becerisinin ne olduğu maddelerine yönelik bulgular Tablo 51, 52, 53, 54 ve 55’te sunulmuştur.

Tablo 51

Mesleki İhtiyacını Karşılama Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımları

Seviye	<i>f</i>	Toplam	%
A1	11	67	16.42
A2	16	82	19.51
Toplam	27	149	18.12

Mevcut kariyerinde gereksinim duyduğu için İngilizce öğrenmek isteyen kursiyerler A1 ve A2 seviyesine devam etmiştir. Tablo 51’e göre seviye düzeyinde katılım dengeli bir dağılım göstermektedir.

Tablo 52

Mesleki İhtiyacını Karşılama Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımları

Yaş aralığı	<i>f</i>	Toplam	%
35-44	10	24	41.67
25-34	9	33	27.27
45-54	7	40	17.50
18-24	1	19	5.26
Toplam	27	116	23.28

Kariyerinde gerekli olduğu için İngilizce öğrenen kursiyerlerin çoğu 35-44 yaş aralığındadır. Bu yaş aralığını 25-34 yaş aralığındaki kursiyerler takip etmektedir. Tablo 52’den de anlaşılacağı üzere kursa katılan grubun çoğu aktif çalışma nüfusunda olan yetişkinlerdir. Aşağıda yer alan anlatı bu durumu desteklemektedir:

Geçen yıldan beri, bir buçuk yıldan beri aşağı yukarı okulda E-twinning projelerini keşfettik, biraz tabi onu da çok geç keşfetmişiz. E twinning projesi 5 tane proje yaptım geçen yıldan beri. Onlarla online toplantılarda falan İngilizce gerekli oluyor,

öğrencimiz ve öğretmenleri tanıştırıyoruz, konuşuyoruz, haberleşiyoruz işte Telegramdan proje ile ilgili. İl Milli Eğitim akreditasyonu kazandık, seneye okulumuza bir hareketlilik olacak öğrenci ya da öğretmen, Eylül'den sonra belli olacak, orada da bize dil gerekiyor. O yüzden de biraz hızlandım. Ben 49 yaşındayım, 50 olacağım seneye, teneffüste oturamıyorum. Çünkü oradan o geliyor, burdan şu geliyor proje ile alakalı. Projenin 2 tane sunumunu yaptık. (K3)

Kurs merkezinde görev yapan öğretmenle yapılan görüşmeden alınan aşağıdaki ifadeler kimi kursiyerlerin kariyerinde gerek gördüğü için katıldığı durumunu destekler niteliktedir:

İş bulan da var hani diyelim ki işte hemşire oldu yurt dışına gidicek sağlıkçı olarak görev alıcak. Dediğin gibi onu tamamlamak anlamında. Ya da bir de şöyle bir şey var yazılım dünyasındayız ya artık gençler şunun farkında yani ben İngilizce bilmeden bu hani yazılım işini de yapamıcam. Yani siz online alışveriş yapıyorsunuz ve hani bu girişimcilik varya, el sanatları kursuna gidiyo oradan öğrendiği ürünlerin satışını yapabilmek için sosyal medyaya ihtiyacı var. Sosyal medyada da eğer İngilizce terim kullandığında hani görünürlük olayı artıyo. (Ö1)

Tablo 53

Mesleki İhtiyacını Gidermek Amacıyla Katılan Kursiyerlere Göre Kurs Saatlerinin Uygunluk Dağılımı

Kurs Saatlerinin Uygunluğu	f	Toplam	%
Evet	26	96.30	165
Hayır	1	3.70	12
Toplam	27	100	177

Kursiyerlerin büyük çoğunluğu, ders saatlerinin kendileri için uygun olduğunu belirtmiştir. Ders saatlerinin kendisi için uygun olmadığını ifade eden yalnızca 1 katılımcı vardır.

Tablo 54

Mesleki İhtiyacını Gidermek Amacıyla Katılan Kursiyerlere Göre En Önemli Dil Becerisi Dağılımı

En Önemli Beceri	f	%
Konuşma	21	77.80
Dinleme	4	14.80
Okuma	2	7.40
Toplam	27	100

Tablo 54'e göre mevcut işinde ihtiyaç duyduğu ya da kariyerinde ilerlemek amacıyla İngilizce öğrenen bireyler açısından en önemli dil becerisi konuşma becerisidir. Katılımcıların yaklaşık %78'i, İngilizce konuşma becerisini kendileri için en önemli beceri olarak değerlendirmiştir.

Tablo 55

Mevcut Kariyerinde Gerekli Olduğu İçin Katılan Kursiyerlere Göre Konuşma Becerisinin Yeterince Ele Alınma Durumu Dağılımı

Ele Alınıyor	f	%
Evet	25	92.60
Hayır	2	7.40
Toplam	27	100

Katılımcılar kendileri için en önemli becerinin konuşma becerisi olduğunu belirtmiş ve oldukça yüksek bir oranla bu becerinin derslerde yeterince ele alındığını ifade etmiştir.

Türkçe Bilmeyen Yakınları İle İletişim Kurmak Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular

Türkçe bilmeyen yakınları ile iletişim kurabilmek amacıyla kursa katılan 21 kursiyer mevcuttur. Tüm katılımcılar bazında değerlendirildiğinde katılımcıların yaklaşık %12'si yakınları ile iletişim kurmak amacıyla İngilizce öğrenmektedir. Yurt dışında yaşayan akrabaları, Türkçe bilmeyen birinci derece aile üyeleri ile anlaşabilmek için ilgili kursa katılan yetişkinlere dair bulgular Tablo 56, 57 ve 58'de sunulmuştur.

Tablo 56

Türkçe Bilmeyen Yakınları İle İletişim Kurmak Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılımları

Seviye	f	Toplam	%
A1	8	67	11.86
B1	8	8	28.57
A2	5	82	6.10
Toplam	21	177	11.86

A1, A2 ve B1 seviyesinde olmak üzere her seviyede, Türkçe bilmeyen yakınları ile iletişim kurmak için İngilizce öğrendiğini ifade eden kursiyer mevcuttur.

Tablo 57

Türkçe Bilmeyen Yakınları İle İletişim Kurmak Amacıyla Katılan Kursiyerler İçin En Önemli Dil Becerisi Dağılımı

En Önemli Beceri	f	Toplam	%
Konuşma	17	95	17.89
Dinleme	3	8	37.50
Yazma	1	3	33.33
Toplam	21	106	19.81

Kursiyerler kendileri için öncelikli dil becerisinin konuşma becerisi olduğunu ifade etmiştir. Yurt dışında yaşayan birinci derecede yakınları olan ya da onları ziyaretleri esnasında temel ihtiyaçlarını karşılama noktasında İngilizceye gerek duyan kursiyerler bu dilde konuşma becerilerini geliştirmek istemektedir. Bunun yanı sıra Türkçe bilmeyen aile üyeleri (gelin, damat, torun vs.) ile iletişim kurma konusunda zorluk yaşayan yetişkinler de İngilizce öğrenmektedirler. Aşağıda yetişkinlerin bu amaçla katılım durumunu ifade eden, kurs merkezinde çalışan bir öğretmenle yapılan görüşmeden alıntılanan bir paragrafa yer verilmiştir:

Şimdi mesela hedefli gelenler işte oluyor, mesela oğlu İngiltere’de yaşıyor onun yanına gidip yerleşecek. Oğlu Amerika’da varya anneler, babalar, oğlu Amerika’da. Amerika’da evlenmiş, orada bi doktora, mastır yapmış bitirmiş. Orada iş bulmuş çalışıyor, İngiltere’de Amerika’da ve İngilizce öğrenmek amaçlı. (Ö3)

Tablo 58

Türkçe Bilmeyen Yakınları İle İletişim Amacıyla Katılan Kursiyerler İçin Konuşma Becerisinin Ele Alınma Durumu Dağılımı

Ele Alınıyor	f	%
Evet	18	85.71
Hayır	3	14.29
Toplam	21	100

Kursiyerler konuşma becerisinin derslerde yeterli derecede ele alındığı görüşündedir. Yaklaşık %86 katılımcı evet yanıtını verirken, katılımcıların yaklaşık %15’i ilgili becerinin yeterince ele alınmadığı görüşündedir. Katılımcılar bunun nedenlerini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir:

- Daha çok karşılıklı konuşma pratikleri yaparsak bu bizler için daha uygun olabilir.
- Pratik yapmaya az fırsat veriliyor.
- Konuşma yerine kitap tercümesi yapılıp geçiliyor, konuşmaya yeterince önem verilmiyor.

Sınava Hazırlık Amacıyla Katılan Kursiyerlere İlişkin Bulgular

Sınava hazırlanmak için İngilizce kursuna katılan 11 kursiyer vardır. Bu kursiyerlerin devam ettikleri kurs seviyesi, kursiyerlerin yaş aralığı ve hazırlandıkları sınava ait dağılımlar Tablo 59, 60 ve 61’de sunulmuştur.

Tablo 59

Sınava Hazırlık Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Seviye Dağılım Durumu

Seviye	f	%
A1	6	54.55
A2	4	36.36
B1	1	9.09
Toplam	11	100

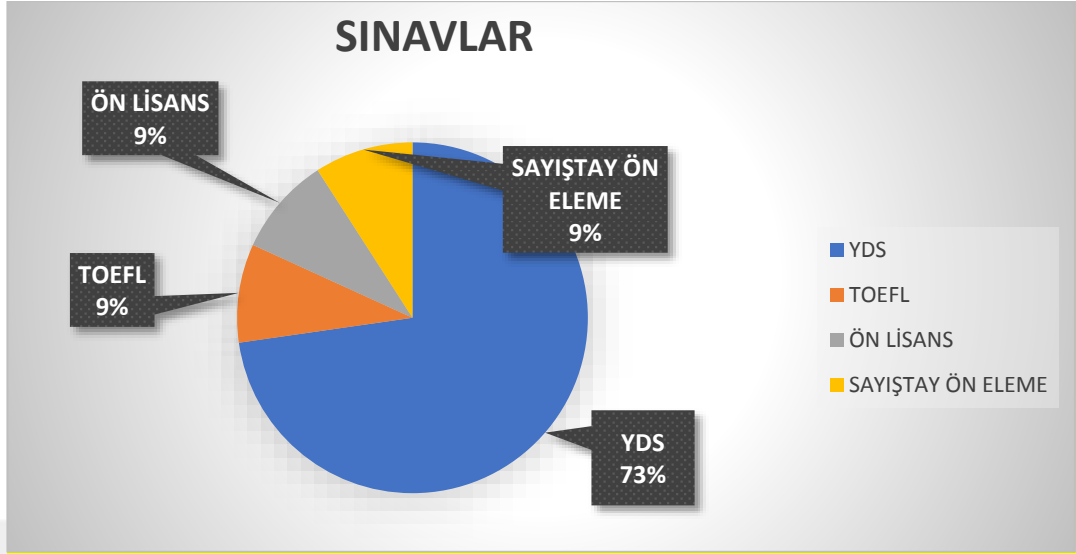
Sınava hazırlık amacıyla İngilizce kursuna katıldığını ifade eden kursiyerlerin her kurs seviyesinde olduğu Tablo 59’da görülmektedir. Tüm katılımcılar arasında en yoğun katılım başlangıç seviyesi olan A1 seviyesi kursunadır.

Tablo 60

Sınava Hazırlık Amacıyla Katılan Kursiyerlerin Yaş Aralığı Dağılımı

Yaş Aralığı	f	%
25-34	5	45.45
18-24	4	36.36
35-44	1	9.09
45-54	1	9.09
Toplam	11	100

Sınava hazırlık amacıyla katılan kursiyerlerin ağırlıklı olarak genç yetişkinlerden oluştuğu görülmektedir. Kursiyerlerin hangi sınavlara hazırlandıklarına ait detaylar Şekil 7’de yer almaktadır.

Şekil 6. Kursiyerlerin Hazırladıkları Sınavlar

Kursiyerlerden 8'i YDS sınavı, 1'i TOEFL, 1'i Sayıştay ön eleme ve 1'i ise ön lisans sınavını geçmek için katıldığını ifade etmiştir. Türkiye'de seviye açısından zor olarak değerlendirilen YDS ya da TOEFL gibi sınavlara hazırlık için az sayıda da olsa da Halk Eğitimi Merkezi kurslarından yararlandığı görülmektedir. Aşağıda üniversite sınavına hazırlık amacıyla kursa katılan bir kursiyer ile yapılan görüşmeden bir alıntıya yer verilmiştir:

25 yaşındayım. Ağız ve diş sağlığı bölümünden mezunum.2 seneye yakın e-ticarette çalıştım. Okuduğum bölümden memnun olmadığım için çok yani, e ticarete girince o alanı sevdim, şu an tekrar sınava hazırlanıyorum, ticaretle ilgili bir bölüm istiyorum. Çalışıyordum ama sınava hazırlanmak için çıktım. Üniversite sınavına, yönetim bilişim sistemleri istiyorum işte e ticaretle ilgili olduğu için ya da yazılım mühendisliği falan o alanda ilerlemek istiyorum biraz daha, o alan ilgimi çekti. (E4)

Kursiyerlerin Kurslara İlişkin Görüş ve Deneyimlerine Dair Bulgular

Bu bölümde, kursiyerlerin kursun içeriğine, işleyişine dair görüş ve deneyimlerine ait bulgular yer almaktadır.

Tablo 61

Kurs Saatlerinin Kursiyerlere Uygunluk Durumu Dağılımı

Kurs Saatleri	<i>f</i>	%
Uygunluğu		
Evet	165	93.22
Hayır	12	6.78
Toplam	177	100

Katılımcıların yaklaşık %94'ü kurs saatlerinin kendileri için uygun olduğunu, zaman açısından bir güçlük yaratmadığını ifade etmiştir. Kurs saatlerinin kendisi için uygun olmadığını ifade eden katılımcıların oranı ise yaklaşık %7'dir.

Tablo 62

Kursiyerlerin Öğrenme Ortamından Memnuniyet Durumu Dağılımı

Öğrenme Ortamından Memnuniyet	f	%
Memnun	172	97.18
Memnun değil	5	2.82
Toplam	177	100

Katılımcıların yaklaşık %98'i öğrenme ortamından ve sınıf atmosferinden memnun olduklarını ifade etmiştir. Öğrenme ortamından memnun olmayan beş kursiyer ise bunun nedenlerini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir:

- Sınıflar küçük.
- Öğretmenimiz çok iyi biliyor ama öğretme teknikleri yok.
- Ücretsiz olması öğrencilerin rahat davranmasına neden oluyor.
- Çok ses oluyor yetişkin eğitimi zorlayıcı.
- Sınıfın daha aydınlık ve havadar olması daha iyi olur.

Tablo 63

Kurs Süresince Karşılaşılan Güçlükler

Karşılaşılan Güçlükler	f	%
Derste başarısız olma kaygısı	34	35.79
Zaman ayıramama	33	34.74
Saatlere Uyuma	12	12.63
Ulaşım Zorluğu	4	4.21
Yaş Nedeniyle Anlamama	4	4.21
Toplam	95	100

Yetişkin kursiyerlerin en çok derste başarısız olma endişesi taşıdıkları görülmektedir. Bunun yanı sıra kurs nedeniyle kendilerine yeterince zaman ayıramayan, ders saatlerine uyum sağlayamadığını ifade eden kursiyerler de mevcuttur. Özellikle kış döneminde ulaşım zorluğu çeken, kurs merkezi evine uzak olduğu için güçlük yaşadığını ifade eden kursiyerler de vardır. Kurs merkezlerinin fiziksel yapısı nedeniyle karşılaşılan

güçlüklerin yanı sıra kursiyerlerin psikolojik olarak karşı karşıya kaldığı zorluklardan da söz edilebilir. Yaşının büyük olması nedeni ile dersi anlamakta güçlük çektiğini ifade eden kursiyerler vardır. Araştırma boyunca kursiyerlerin yaşadığı güçlüklerle yer verilmesinin yanı sıra kurs merkezlerinde görev yapan öğretmenlerle de bu konuda görüşmeler yapılmıştır. Öğretmenlerin kursiyerlerin seviye farklılıklarına ilişkin karşılaştıkları güçlüklerle dair alıntılara aşağıda yer verilmiştir:

Şimdi şöyle söylüyüm, Keçmek olarak biz zaten 15 yaş üstü ve 65 yaşa kadar herkese eğitim veriyoruz bildiğiniz gibi. Yetişkin eğitiminde önemli olan nokta şu mesela yönetimize de söylüyorum ben. Bi evli bir kadınla genç bir kızın aynı sınıfta bazen istediğimiz verimi alamıyoruz. Nasıl alamıyoruz? Diyelim ki genç iletişimsel anlamda daha hızlı öğreniyor, şöyle söylüyüm mi yaş sınırı da getiriyim. Diyelim ki birini genç, birini bekâr olarak düşünelim yetişkin eğitimi anlamında. Bekâr öğrenci ya da aynı yaşta olmasına rağmen bekâr öğrenci evli olan kadın şunu söylüyor. Şöyle söylüyüm evli olan diyo ki onun hiçbi sorumluluğu yok. Benim yemek sorumluluğum var işte çocuklara bakmam gerekiyor. Öğretmenim o tabii ki çabuk öğrenir. Ben de diyorum ki tamam o yaşlarınız aynı, sorumluluklar farklı olabilir ama bekârın da sorumluluğu vardır. Öyle değil mi yetişkin eğitimi medeni durum hani öğretmek anlamında söylemiyorum ben bazen eğitimci olarak kitleye ulaşmakta zorlanıyorum en basitinden o. Dengelemeye çalışıyoruz. İkinci bir husus hani resmiyet yok, hani gelip gelmeme kadının tercihinde. Diyelim ki kadın ya da genç, işte genç diyor ki annem hasta ona hastaneye götürmem gerekiyor, siz de şahit olduğunuz mesela 5-6 kişiyle yeri geliyor on kişiyle ders yapıyoruz. (Ö1)

Ya bir kere gruplarla yapılan çalışmalarda herkesi aynı düzeyde ilerletmek çok zor. Yani buna asla %100 başarıyla zaten sağlayamayız biz ama bunu, bu zorluğu en azından minimum düzeye indirmek adına ortak bir kaynaktan da ilerlemek tabii ki şart. (Ö2)

Güçlük yaşadığım şöyle ki Bakanlığımız resmi bir kurum olduğu için belli bir modül veriyor, saat veriyor ve o saat içerisinde o konunun anlatılması gerekiyor. Her ne kadar yaygın eğitim olsa da haliyle bir taraftan teftişi de düşünüyorsunuz. Teftişler yapılıyor, müdürümüz sınıfları dolaşılıyor, bakılıyor ne yapıyor ne ediliyor takip ediliyor. Dolayısıyla bu bizim açımızdan bir sıkıntı o modülü yetiştirme kaygısıyla o esnekliği çok yaşayamıyoruz hani bireysel olarak. (Ö4)

Öğretmenlerin öğretim programlarına yönelik karşılaştığı güçlüklerle dair alıntılar aşağıda yer almaktadır:

Şimdi şöyle ben o programı uygulamaya çalışıyorum ama şöyle bir durum var. Karşımdaki kitle aslında yıllık plandaki hani her hani nasıl söyleyelim her şeyi uygulamama müsait olmuyo maalesef. (Ö1)

Program içeriği bana biraz yoğun geldi biraz ağır geliyor A1 için söylüyorum. Böyle işte keyifli bir ortam oluşturmak ve daha hafif bir müfredatla daha böyle dil refleksi hızlı hani konuşabilme, soru sorduğunda cevap verebilme, bunlara odaklanan bir müfredatın bence olması gerekiyor. (Ö2)

Tablo 64

Kursiyerler İçin En Önemli Dil Becerisi Dağılımı

En Önemli Beceri	f	%
Konuşma	153	86.44
Dinleme	12	6.78
Okuma	8	4.52
Yazma	4	2.26
Toplam	177	100

Kursiyerlerin yaklaşık %87'si için konuşma becerisinin kendileri için en önemli beceri olduğunu ifade etmiştir. İlgili beceri her bir katılım amacı noktasında ayrı ayrı irdelenmiştir ve tüm alt katılım amaçlarından elde edilen bulgular ile Tablo 64'te yer alan bulgular birbirini desteklemektedir.

Tablo 65

En Önemli Becerinin Kursta Ele Alınma Durumu Dağılımı

Becerinin Ele Alınma Durumu	f	%
Evet	150	84.75
Hayır	27	15.25
Toplam	177	100

Kursiyerlerin yaklaşık %85'i konuşma becerisinin kurslarda yeterli şekilde ele alındığını ifade etmiştir. "Hayır" yanıtını veren 27 katılımcıdan 25'i kendisi için konuşma becerisinin en önemli dil becerisi olduğunu, ancak ilgili becerinin kurslarda yeterince ele alınmadığını ifade etmiştir. Aşağıda hayır yanıtını veren katılımcıların ifadelerine yer verilmiştir:

- Sadece okuma ve yazma üzerinden yapıyor.
- Konuları bitirebilmek için süre çok fazla konuşmaya yeterli olmuyor. Evde kendi çabamızla ilerletmemiz gerekiyor.
- Daha çok dil bilgisi ve yazma üzerine bir kurs.
- Pratikten ziyade gramer ağırlıklı dersler planlandığından.
- Konuşma alanıyla ilgili pratik yapmaya zaman yetmiyor.
- Çünkü müfredat gereği konuların işlenmesi gerekiyor.
- Dil bilgisine ağırlık veriliyor.
- Zaman yetersizliği ve kursa katılanların eğitim durumu.
- Ana dili İngilizce olmayan kişiler tarafından verilmesi, native değil.

- A1 seviyesi olduğu için henüz erken başlangıçta olmaktan dolayı erken.
- Kelime ve okuma yoğunluklu.
- Sadece konu anlatılıyor.

Tablo 66

Kursiyerlerin İçerikten Memnuniyet Durumu Dağılımı

İçerin Yeterliliği	f	%
Yeterli	86	48.59
Oldukça yeterli	56	31.64
Kısmen yeterli	33	18.64
Yeterli değil	2	1.13
Toplam	177	100

Kursiyerlerin içerikten memnuniyet duyma oranları incelendiğinde katılımcıların neredeyse yarısı içeriği yeterli bulduğunu ifade etmiştir. İçeriği oldukça yeterli bulan 56 katılımcı mevcuttur. Görüşmelerden elde edilen aşağıdaki alıntılar bu durumu desteklemektedir:

İçerik verimli tabi. Sıkılmıyoruz tabi, buradan giderken ooo saat doldu hadi gidelim olmuyoruz. Yani kalsak biraz daha kalabiliriz. Sıkılmıyor, zamanın nasıl geçtiğini bilemiyorsunuz. (K1)

Kesinlikle çok memnunum işleniş bakımından hocamız hep fotokopiler, konuşma orada bir şey yazıyorsa hadi bakalım şimdi bir de bunun bunu söyleyelim ya da mesela Türkçe söylüyoruz biz. İngilizce söylersek nasıl olur o konuda da çok teşvik ediyor bize o yüzden hani farklı şeyleri aynı anda düşünüp onları da ortaya koyma imkanı sağlıyor o yüzden kesinlikle çok memnunum burada olduğuma, başarılı olacağımı da inanıyorum (K3).

Arada böyle şey de olabilir teorik konulara bazen pratiğe dökülmesi de ne bileyim hani onunla ilgili imkân nasıl sağlanabilir bilmiyorum atıyorum bugün de de pikniğe gidelim piknikte bakalım İngilizce konuşalım kahveyi aldın mı ekmeği koydun mu filan gibi de böyle teoriden ziyade pratiği de yönelik bir uygulama şekli getirirlerse hani günlük hayatta da bunu bir karşılığı olsun ki hani kitabı fotokopiye bakarak değilde öğrendiklerimizi de yansıtma imkanı bulabilirsek çok daha verimli olur diye düşünüyorum. Çünkü genelde şeyde katılımcı arkadaşlardan da anladığım böyle hani fotokopi üzerinde soruyor atıyorum present continuous mu öğreniyor onu oraya yerleştiriyorsun hadi bunu söyle deyinca yani öyle bir şey gibi bunu da böyle günlük hayatta üçer beşer dakika on yirmi dakika bir şey kullanabilirsek süper olur diye düşünüyorum.

İçeriği yeterli bulan kursiyerlere sorulan “İngilizce kursunun yaşamınıza ne gibi katkılar sağladığını düşünüyorsunuz?” sorusuna verilen kimi yanıtlar ise aşağıdaki gibidir:

- İş alanında yabancı uyruklu hastalarla iletişim adına iyi oldu.
- Başka ülke seyahatlerinde zorluk çekmiyorum. Yabancı misafirlerle iletişim kurabiliyorum.
- Dil becerisi konusunda özgüvenimi geri kazandım. Akademik alt yapı oluşturmamı sağladı.
- Kendimi mutlu hissediyorum. Özgüvenim arttı.
- Yurt dışına güvenli bir şekilde çıkabiliyorum.
- Sosyal çevre edindim. Öz güvenim arttı. Kendimi çok daha iyi hissediyorum.
- Sosyalleştim.
- Hayatım durağanlıktan kurtuldu, medeni cesaretim arttı, anladıkça kendimi daha iyi hissediyorum.
- Okuduğum bölümdeki yabancı dil dersini vermeme yardımcı oldu ve İngilizce kelimelerde daha da çok şey öğrendiğimi fark ettim.

Katılımcıların yüksek oranda sunulan içerikten memnun olduğu, içeriğin kursiyerlerin beklentilerini karşıladığı görülmektedir. Ders içeriğini yeterli bulmayan iki katılımcı olup, katılımcılar bu nedenleri şu şekilde ifade etmiştir: “Aktif konuşma, dinleme arttırılmalı. Yeterli pratik yapılmıyor.” “Gramer olarak ders anlatılmadığı için konuları anlamada zorluk çekiyorum. Extradan evde internet üzerinde çalışmak için zaman ayırıyorum.”

Tablo 67

Katılımcıların Amaçlarına Ulaşabilme Düşüncesi Dağılımı

Amaca Ulaşabilme Düşüncesi	f	%
Evet	158	89.27
Hayır	19	10.73
Toplam	177	100

Katılımcıların yaklaşık %90’ı kurs sonunda katılım amaçlarına ulaşabileceklerini düşünmektedir. Katılımcılar başta belirledikleri hedeflere ulaşabildiklerini ifade etmişlerdir. Duruma dair aşağıdaki alıntı bu bulguyu desteklemektedir:

Yani kendimi geliştirdiğimi düşünüyorum. Çok çok iyi değil ama bir farkındalığım var şu anda. Mesela bir dolmuşa bindiğimde önümde İngilizce konuşan birisi oluyor, mesela onun ne konuştuğunu anlamaya çalışıyorum, televizyonda bir şey geçtiği zaman. (K2)

Tablo 68

Katılımcıların Bir Üst Kura Devam İsteği Durumu Dağılımı

Üst Kura Devam Etmek İsteme	f	%
Evet	154	87.01
Hayır	23	12.99
Toplam	177	100

Kursiyerler, ağırlıklı olarak bir üst kura devam etmek istediklerini belirtmişlerdir. Kursiyerlerin katılım amacına ulaşabilme maddesine yaklaşık %90 oranla verdikleri “Evet” yanıtı üst kura devam etme maddesi ile beraber değerlendirildiğinde %87.01 oranı oldukça anlamlıdır. Ancak bir üst kura devam etmeyen kursiyerler de olup, bu kursiyerlerin oranı yaklaşık %13’tür. Aşağıda bir üst kura devam etmek istemeyen bazı kursiyerlerin neden bildiren bazı yanıtlarına yer verilmiştir:

- A1 seviyesini öğrenmek bana yeterli gelecek. Temeli öğrenip kavramak benim için önemli olan.
- Yeterli değilim.
- Derslerim yoğunlaşıyor.
- Tekrar aynı seviyeden almak istiyorum.
- Zamanım yok.
- Vakit yok.
- Halk Eğitimlerde B1-B2 kursları açılmıyor.
- Çalışma zamanımın uzun olması nedeniyle üst kura katılmıyorum.
- Yoruldum.

Buldukları seviyeyi tamamladıktan sonra bir üst kura devam etmek istemeyen kursiyerlerin verdikleri yanıtlar incelendiğinde, nedenlerin yoğunlukla bireylerin kişisel tercihlerine dayalı olduğu görülmektedir.

BÖLÜM 4

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Sonuçlar

2024-2025 eğitim öğretim döneminde Ankara ili merkez ilçelerinde yer alan Altındağ, Başkent, Çankaya, Keçiören ve Yenimahalle Halk Eğitimi Merkezlerinde yüz yüze açılan İngilizce kurslarına katılan kursiyerlerin demografilerini, katılım amaçlarını ve kurslara ilişkin kursiyer ile öğretmen deneyimlerini analiz etmeyi amaçlayan bu araştırmanın sonuçları üç ayrı alt başlık altında incelenmiştir. Birinci başlıkta İngilizce kurslarına yüz yüze katılan kursiyerlerin demografik özelliklerine, ikinci başlıkta kursiyerlerin katılım amaçlarına dair sonuçlara yer verilmiştir. Son başlıkta ise kursiyer ile öğretmenlerin kursların içeriğine, işleyişine yönelik görüş ve deneyimlerine dair sonuçlar yer almaktadır.

Kursiyerlerin Demografik Özellikleri İle İlgili Sonuçlar

İlgili araştırma sonucunda, Halk Eğitimi Merkezlerinde ağırlıklı olarak İngilizce A1, A2 ve B1 kurslarının açıldığı belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu A1, A2 ve B1 seviyelerinde kurslara katılan yetişkinler oluşturmaktadır. Yüz yüze açılan İngilizce kurslarına hemen hemen her yaştan yetişkinin katıldığı görülmektedir. Farklı ağırlıklarda olmak üzere katılımcıların yaş aralığı 18-24'ten başlayıp, 65 yaş ve üzerine kadar devam etmektedir. TÜİK verilerine göre Türkiye gittikçe yaşlanan bir toplum olmaya başlamıştır (MEB, 2025), bu nedenle Halk Eğitim Merkezlerinin yaşlıları da kapsayan, onlara hitap eden içerikler sunması önemlidir.

Kadın kursiyerlerin sayısı erkek kursiyerlerden daha fazladır. Katılımcıların çoğu evlidir, bunu bekâr katılımcılar takip etmektedir. Bunun yanı sıra eşinden ayrılan ya da eşini kaybeden katılımcılar da mevcuttur.

Halk Eğitimi Merkezlerinde kursa katılan yetişkinler arasında emekliler en yüksek yüzdeyi oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra tam zamanlı çalışan kamu görevlileri, yanı

zamanlı ya da iş buldukça çalışan, ev hanımı, üniversite son sınıf öğrencisi ve üniversite mezunu kursiyerler de İngilizce kursuna devam etmektedir. Katılım noktasında burada iki tipolojinin ön plana çıktığı görülmektedir: Sosyalleşme, sıradan hayatın dışına çıkma, arkadaş edinme ya da zamanını verimli geçirme amacıyla katılan emekli, ev hanımı ya da işi olmayan yani aktif çalışma nüfusunun içinde olmayanlar. Diğer grubun ise mesleki gereksinim ya da il bulma amacıyla katılan tam zamanlı çalışan bireyler ya da öğrenciler olduğu görülmüştür. Katılımcıların büyük çoğunluğu kamu sektörüne hizmet etmiş ya da hala kamuda çalışan bireylerdir.

İngilizce kursu katılımcıları çoğunlukla üniversite, lise ve ortaokul mezunudur. Araştırma bulgularına göre çalışma grubunda ilkokul mezunu ya da ilkokul eğitimini yarıda bırakan kursiyer yer almamaktadır. Katılımcılar arasında lisansüstü eğitimini tamamlamış olanlar vardır. İlgili araştırma bulguları, yetişkin eğitimi literatüründe sıklıkla vurgulanan bir durumu yeniden teyit etmektedir: Yetişkin eğitimi hizmetlerinden en çok faydalananlar, hâlihazırda en yüksek eğitim düzeyine sahip bireylerdir. Çalışma grubundaki katılımcıların çok büyük bir kısmı lise, üniversite ve lisansüstü mezunlarından oluşmakta; ilkokul mezunu ya da düşük eğitilmiş bireylerin ise bu tür kurslara katılım oranı son derece düşüktür. Bu durum, “paradoksal katılım” ya da “katılımda eşitsizlik” olarak literatürde tartışılan ve yaygın eğitimin toplumsal fırsat eşitliğini yeterince sağlayamadığına işaret eden eleştirileri desteklemektedir. İngilizce gibi beceri temelli kurslara katılım, bireylerin eğitimsel öz yeterlikleri, öğrenmeye olan tutumları ve önceki eğitim deneyimleriyle doğrudan ilişkili görünmektedir. Bu bağlamda, eğitim düzeyi düşük bireylerin yaygın eğitime erişimini artırmak ve onları bu süreçlere daha etkin biçimde dâhil edebilmek, yetişkin eğitimi politikalarının öncelikli hedeflerinden biri olmalıdır.

Katılımcılara dağıtılan soru kâğıdından elde edilen bulgulara göre katılımcıların ağırlıklı olarak daha önce Halk Eğitimi Merkezi’nde İngilizce ve başka kurslara da kayıt yaptırıp eğitim aldığı görülmüştür. HEM dışında herhangi bir merkezde de İngilizce kursuna katılan kursiyerler mevcuttur ancak çoğu kursiyerin HEM’leri tercih ettiği görülmektedir. HEM kurslarının ücretsiz ve yaygın sunuluyor olması, tercih edilmesinde önemli bir etken olarak değerlendirilebilir.

Kursiyerlerin çoğu bu kurslardan e-yaygın sistemi ya da sosyal medya uygulamalarından yapılan duyurular sayesinde haberdar olduğunu ifade etmiştir. Teknoloji çağına uyum sağlamak için kursiyerler yine teknolojik imkânlardan istifade etmektedirler. Bunun yanı sıra iş arkadaşı, çocukları ya da eşi aracılığıyla kurslarla ilgili bilgi sahibi olup katılım sağlayan kursiyerler de mevcuttur. Kişinin sosyal çevresinin de bireyin kişisel gelişimini ve bakış açısını etkilediği yorumu yapılabilir.

Kursiyerlerin Katılım Amaçları İle İlgili Sonuçlar

İngilizce kursuna katılan yetişkinlerin katılım amaçlarına yönelik bulgulara göre, yetişkinler bu kurslara en çok yurt dışında iletişim kurmak için katılmaktadır. Yurt dışında eğitim görmek istedikleri, iş bulup yurt dışına yerleşmek istedikleri ya da çoğunlukla yurt dışı ziyaretlerinde kendilerini ifade etmek için İngilizce öğrenmek istemeleri katılım amacı noktasında öne çıkan nedenlerdir. İkamet ettikleri bölgelerde gündelik hayatta turistlerle iletişim kurabilmek, onlara yardımcı olabilmek amacıyla katılan kursiyerler de mevcuttur. Bunun yanı sıra çalışma grubunda ailesinde yabancı bireyler olup onlarla iletişim kurma noktasında ihtiyaca binaen katılan kursiyerler de vardır.

İngilizce kursuna katılan bazı yetişkinlerin mevcut İngilizce bilgilerini koruma, sahip oldukları bilgileri unutmama hedefinde olduğu ortaya çıkmıştır. Temel düzeyde dil bilgisine sahip kursiyerler kendilerini geliştirmek, özellikle konuşma becerisi alanında yetkinleşmek için İngilizce öğrenmektedirler.

Yabancı bir dil öğrenmenin yaşa bağlı birtakım rahatsızlıkları engellediği düşüncesiyle zihin sağlığını koruma hedefinde olan yaşlı yetişkinler de bu kurslara devam etmektedir. Özellikle yaşlı kursiyerler İngilizce öğreniminin hafızalarını dinç tutmaya, bilişsel sağlıklarını korumaya yardım ettiği görüşündedir.

Boş zamanlarını verimli şekilde değerlendirmek, kişisel gelişimine katkıda bulunmak, rutin hayatın dışına çıkıp kendini iyi hissettirecek farklı bir aktivite ile meşgul olmak için katılan kursiyerlerin olduğu görülmüştür. İlgili kursların bir dil edinmenin yanı sıra sosyalleşmeye ortam sağlayan mekânlar olduğu araştırma sonuçları arasındadır. Zira kimi yetişkinler bu kurslara yeni arkadaş edinmek için katıldığını ifade etmiştir.

İş ya da ek iş bulabilmek amacıyla bu süreçte İngilizce bilgisinin kendilerini öne çıkaracağı düşüncesiyle kursa devam eden ya da mesleğini icra ederken İngilizceye gereksinim duyan kursiyerler de vardır.

YDS, TOEFL gibi yabancı dil sınavlarına hazırlanmak ya da üniversite sınavını tekrar geçmek için HEM İngilizce kurslarına katılıp İngilizce öğrenmek isteyen kursiyerler olduğu belirlenmiştir.

Kursiyerlerin Kurslara İlişkin Görüş ve Deneyimleri İle İlgili Sonuçlar

İngilizce kursuna katılan yetişkinlerin çoğu kurs saatlerinin kendileri için uygun olduğunu ifade etmiştir ancak ders saatlerine uyma konusunda sorun yaşadığını ifade eden katılımcılar da vardır.

Kursiyerler ağırlıklı olarak Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde açılan kursların fiziksel ortamını uygun bulmaktadır. Ancak kurs içeriğine yönelik kimi konularda güçlük yaşadığını ifade eden kursiyerler olup; bu güçlükler arasında derslerde başarısız olma endişesi taşıma, yaşı nedeni ile çekimser kalma gibi nedenleri sıralamışlardır.

Düzenlenen İngilizce kursları yaş seviyesi gözetmeksizin seviyeye dayalı şekilde yürütülmektedir. Bu nedenle yaşlı kursiyerlerin dersi anlamakta güçlük çekme ve yaşı nedeni ile kendini rahat hissetmeme gibi birtakım sorunlar yaşadığı görülmektedir.

İngilizce kursuna katılan bireyler için en önemli dil becerisi konuşma becerisidir. Katılımcılar konuşma becerisinin ilgili derslerde yeterince ele alındığını ifade etmiştir. Kursiyerlerin çoğu ders içeriğinin yeterli olduğunu ifade etmiştir. Yetersiz olduğunu düşünen kursiyer sayısı azdır.

Öneriler

Araştırmacılara Öneriler

Bu araştırma 2024-2025 döneminde Ankara ilinde yer alan Altındağ, Başkent, Çankaya, Keçiören ve Yenimahalle HEM' lerde İngilizce kursuna katılan kursiyerlere dair bir katılım örüntüsü ortaya koymayı amaçlamıştır. Daha detaylı sonuçların elde edilebilmesi için tüm merkez ilçelerin dâhil edilerek katılım örüntülerinin ortaya konulduğu bir çalışma yürütülebilir.

Bu araştırma sonucuna göre kurs katılımcılarının ağırlıklı olarak orta yaş ve yaşlı yetişkinler olduğu durumu ortaya çıkmıştır. Yaygın eğitim merkezlerinde uygulanan müfredat ve öğretim tekniklerinin bu yaş grubu üzerindeki etkinlik durumu araştırılabilir.

İlgili araştırma yaygın eğitim faaliyetleri kapsamında yüz yüze açılan İngilizce kurslarını kapsamaktadır. Hayat boyu öğrenme sürecinin etkililiği yüz yüze eğitim dışında uzaktan eğitimle açılan kurslar üzerinden araştırılabilir.

Uygulayıcılara Öneriler

Her kursiyer aynı hazırbulunuşluk düzeyinde olmadığı için tüm kurslarda uygulanmak üzere standart bir seviye tespit sınavı belirlenip uygulanabilir. Böylelikle katılımcılar arasındaki seviye farklılıkları belirlenmiş olup, alt seviye grupları oluşturulabilir ve eğitim öğretim uygulamaları ara seviyeler belirlenerek daha verimli hale getirilebilir.

Yaşı nedeni ile derslerde kimi yetişkinlerin derslerde rahat hissetmediği ve başarısız olma endişesi taşıdığı ortaya çıkmıştır. Dil seviyesinin yanı sıra yaş aralığının da göz önünde bulundurularak grupların oluşturulması önerilmektedir.

Kursiyerlerin çeşitli yaş aralığında farklı amaçlarla katıldığı durumu değerlendirildiğinde katılım amacına özel eğitim içerikleri sunulacak eğitim faaliyetleri desteklenebilir. Bu içerikler yaş grubunu gözetenek, uygun tekniklerle verilebilir.

Kurumlara Öneriler

Katılımcıların farklı amaçlarla katıldığı durumu değerlendirildiğinde katılım amacına özel öğretim programlarının hazırlanıp uygulanması önerilmektedir. Bu anlamda muhtelif modüller geliştirilebilir.

Hâlihazırda uygulanan İngilizce programı 2017 yılına aittir. Günümüzün değişen ve gelişen dünyasında, çağın gereklerine uyum sağlamak adına uygulanmakta olan müfredatın güncellenmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Akcaalan, M. (2016). Investigation of the relationships between lifelong learning and social emotional learning. *International Journal of Educational Research Review*, 1(1), 14-20.
- Akın, G. (2004). *İstanbul halk eğitim merkezlerinde verilen yabancı dil (İngilizce) eğitiminin etkinliğinin değerlendirilmesi, öğretici ve kursiyer görüşleri* (Master's thesis, Marmara Üniversitesi (Turkey)).
- Akın, G. (2010). *Andragojik ilkelere göre geliştirilmiş problem temelli mesleki İngilizce eğitimi programının etkililiği* (Doctoral dissertation, Ankara Üniversitesi (Turkey)).
- Alptekin, C. (2002). Towards intercultural communicative competence in ELT. *ELT journal*, 56(1), 57-64.
- Aşır, M. (2009). *Yetişkinlere İngilizce öğretiminde uygulanan yöntemlerin, andragojik varsayımlara uygunluğunun değerlendirilmesi* (Master's thesis, Ankara Üniversitesi (Turkey)).
- Ayhan, S. (1990). HALK EĞİTİMİNDE KATILMA İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 23(1), 307-332.
- Baert, H., De Rick, K., & Van Valckenborgh, K. (2006). Towards the conceptualisation of learning climate. *Adult education: New routes in a new landscape*, 87-111.
- Boeren, E., Nicaise, I., & Baert, H. (2010). Theoretical models of participation in adult education: The need for an integrated model. *International journal of lifelong education*, 29(1), 45-61.
- Bulut, H. (2017). *Turkish adult learners approach to learning English with regard to motivation, attitudes, reasons and willingness to communicate* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Burgucu, A. (2011). *The role of motivation, attitude and anxiety in learning English as a foreign language* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Demirel, F., Karadeniz, Ş., & Çakmak, E. K. (2015). Bilimsel araştırma yöntemleri.
- Candy, P. C. (2002). Lifelong learning and information literacy. Retrieved October, 20, 2004.
- Çevik, S. (2019). *Halk eğitimi merkezlerinde açılan yabancı dil kurslarına katılım örüntüleri* (Master's thesis, Ankara Üniversitesi (Turkey)).

DeMello, J. (2024). *Brazilian Adult English Language Learners: Limited English Language Proficiency and the Acquisition of 21st-Century Skills* (Doctoral dissertation, Northeastern University).

Deveci, T. (2011). İngilizceyi yabancı bir dil olarak öğrenen yetişkinlerin sosyal etkileşime dayalı öğrenme stilleri.

Doğan, N. (2017). *Türkiye'de Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Yabancı Dil Kursları ve Kursiyelerine İlişkin Bir Çözümleme*. (Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

Dong-hong, Z., & Ya-ping, C. (2008, December). Motivation of university students participating in English learning outside of school in China: an empirical study. In *2008 international conference on Computer Science and Software Engineering* (Vol. 5, pp. 682-685). IEEE.

Ethnologue, 2025. <https://www.ethnologue.com/insights/most-spoken-language/> adresinden 10.04.2025 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Eurostat, 2025. https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/trng_aes_12m_esms.htm adresinden 28.05.2025 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Eurostat, 2025. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20231016-2> adresinden 28.05.2025 tarihinde erişilmiştir.

Gorard, S., Rees, G., & Fevre, R. (1999). Two dimensions of time: the changing social context of lifelong learning. *Studies in the Education of Adults*, 31(1), 35-48.

Güzel, R. (2019). *An analysis of the factors that affect the pec AI EFL learners' english language self efficacy beliefs*. Bursa Uludağ University (Turkey). <https://www.ethnologue.com/insights/most-spoken-language/> adresinden 20.01.2025 tarihinde alınmıştır.

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü. (2024). Hayat Boyu Öğrenmenin Dünü, Bugünü, Yarını. Ankara:

Houle, C. O. (1961). The inquiring mind.

Jung, J. C., & Cervero, R. M. (2002). The social, economic and political contexts of adults' participation in undergraduate programmes: A state-level analysis. *International Journal of Lifelong Education*, 21(4), 305-320.

Kalınkara, V., & Kalaycı, I. (2020). Aktif Yaşlanma ve Sağlıklı Yaşam için Güçlendirme Becerileri. *Etik Yönleri ile Yaşlılık ve Yaşlanma, Ekin Yayınevi, Bursa*, 33-68.

Karasar, N. (2007). *Bilimsel araştırma yöntemi: kavramlar, ilkeler, teknikler*. Nobel yayın dağıtım.

Kaya, S. (2024). *Exploring motivation types and study habits of Turkish adult English Language Learners* (Unpublished master's thesis). Gazi University, Ankara, Turkey.F

Keller, J. M. (1987). Strategies for stimulating the motivation to learn. *Performance and instruction*, 26(8), 1-7.

Lansangan-Sabangan, S. (2019). *Understanding the goals and needs of ESL students understanding the goals and needs of adult ESL students to improve persistence or goal attainment* (Doctoral dissertation, National American University).

Lee, M. C. (2008). *Learning English language: Experiences, perceptions, beliefs, and motivation of adult English language learners in an ESL program* (Doctoral dissertation, State University of New York at Buffalo).

Meb (2018). Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği

Meb (2024). 2023 İzleme ve Değerlendirme Raporu. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. https://hbogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2024_05/14104707_izlemevedegerlendirm_eraporu2023.pdf adresinden 03.02.2025 tarihinde alınmıştır.

Meb (2025). <https://e-yaygin.meb.gov.tr/EGT/EGT02001.aspx> adresinden 30.01.2025 tarihinde alınmıştır.

Meb (2025). <https://e-yaygin.meb.gov.tr/pagePrograms.aspx> adresinden 26.05.2025 tarihinde alınmıştır.

Merriam, S. B. and Caffarella, R. S. (1999) *Learning in Adulthood*, 2nd edn (San Francisco: Jossey-Bass Publishers).

Miser, R. (2002). " Küreselleşen" Dünyada Yetişkin Eğitimi. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 35(1), 55-60.

Morstain, B.R., Smart, J. C. (1974). Reasons for participation in adult education courses: A multivariate analysis of group differences. *Adult education*, 24 (2), 83-98.

Nishanthi, R. (2018). The importance of learning English in today world. *International Journal of Trend in Scientific Research and Development*, 3(1), 871-874.

Noyan, E., & Aşık, A. (2024). Challenges of learning English in late adulthood: The case of online learning. *International Journal of Educational Spectrum*, 6(1), 43-65.

Oecd (2021), *OECD Skills Outlook 2021: Learning for Life*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/0ae365b4-en>.

Ong, C. H., Pham, B. L., Levasseur, M., Tan, G. R., & Seah, B. (2024). Sex and gender differences in social participation among community-dwelling older adults: a systematic review. *Frontiers in Public Health*, 12, 1335692.

Özbay, F. (2003). Türkiye’de yabancı dil öğretiminin tarihi geçmişi ve Türkiye’nin günümüzdeki yabancı dil politikası. *Retrieved*, 20, 2009.

Schweizer, T. A., Ware, J., Fischer, C. E., Craik, F. I., & Bialystok, E. (2012). Bilingualism as a contributor to cognitive reserve: Evidence from brain atrophy in Alzheimer’s disease. *cortex*, 48(8), 991-996.

Vezne, R., & Yıldız, A. (2021). Comparative analyses of adult education systems of England, Denmark, and Turkey in the context of the lifelong learning policies of the European Union. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 54(1), 313-335.

Yavaşca, O. (2010). *Yabancı dil öğrenen yetişkinlerin grup dinamiğinin ve sınıf atmosferinin dil öğrenmeye etkisine ilişkin görüşler* (Master's thesis, Ankara Üniversitesi (Turkey)).

Yıldırım, A., & Simsek, H. (1999). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (11 baskı: 1999-2018).

Yıldız, A. (2002). *Türkiye'deki Yetişkin Eğitimi Araştırmaları Amaç, Kapsam, Yöntem ve Eğilimler* (Master's thesis, Ankara Üniversitesi (Turkey)).

EKLER

EK 1. Soru Kâğıdı

Değerli katılımcı,

Aşağıda yer alan sorular Ankara Üniversitesi Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi bölümünde sürdürülen tez çalışmanın yürütülmesi adına veri toplamak için hazırlanmıştır. Bu araştırmanın amacı Halk Eğitimi Merkezlerinde İngilizce kurslarına katılan yetişkinlere ait katılım örüntülerinin ortaya konulmasıdır. Soruların tamamının içtenlikle yanıtlanması bu araştırmanın özenle yürütülmesi açısından önem taşımaktadır.

Zeynep AKDOĞAN

Ankara Üniversitesi

Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi Yüksek Lisans Öğrencisi

LÜTFEN SİZLER İÇİN UYGUN OLAN SEÇENEĞİ İŞARETLEYİNİZ VE DİĞER SORULARI YANITLAYINIZ.

1) HANGİ SEVİYE İNGİLİZCE KURSUNA KAYITLISINIZ? A1 () A2 () B1 ()

2) CİNSİYETİNİZ: Kadın () Erkek ()

3) YAŞINIZ: 18-24 () 25-34 () 35-44 () 45-54 () 55-64 () 65 ve üzeri ()

4) MEDENİ DURUM: Bekâr () Evli () Boşanmış () Eşi vefat etmiş ()

5) ÇOCUK SAYISI (VARSA): ...

6) EVDE KİMLE BERABER YAŞIYORSUNUZ?

Anne baba () Eşim, çocuklarım () Arkadaş () Yalnız () Diğer, yazınız...

7) ÇALIŞMA DURUMUNUZ? SİZİN İÇİN UYGUN SEÇENEKLERİ İŞARETLEYİN.

Çalışmıyorum () İş buldukça çalışıyorum () Tam zamanlı çalışıyorum ()

Ev Hanımıyım () Yarı zamanlı çalışıyorum () Emekliyim () Öğrenciyim ()

8) ÇALIŞIYORSANIZ, MESLEĞİNİZ? ...

9) HANGİ SEKTÖRDE ÇALIŞIYORSUNUZ? Kamu () Özel () Kendi İşim ()

10) NE KADAR SÜREDİR BU İŞTE ÇALIŞIYORSUNUZ?

1 yıldan az () 1-5 yıl () 6-10 yıl () 10 yıl ve üzeri ()

11) EĞİTİM DÜZEYİNİZ?(LÜTFEN EN SON BİTİRDİĞİNİZ OKULU İŞARETLEYİNİZ.)

- İlkokul terk ()
İlkokul ()
Ortaokul ()
Lise ()
Üniversite ()
Lisansüstü ()

12) DAHA ÖNCE HALK EĞİTİMİ MERKEZİNDE HERHANGİ BİR KURSA KATILDINIZ MI?

Evet () Hayır ()

Evetse hangileri, yazınız.....

13) DAHA ÖNCE HALK EĞİTİMİ MERKEZİ DIŞINDA HERHANGİ BİR KURSA KATILDINIZ MI?

Evet () Hayır ()

Evetse hangileri yazınız.....

14) İNGİLİZCE KURSUNA KATILIM NEDENLERİNİZ NELERDİR? SİZİN İÇİN UYGUN SECENEKLERİ İŞARETLEYİNİZ. (BİRDEN FAZLA İŞARETLENEBİLİR.)

Yurt dışı seyahatlerim için ()

İş yerimde gerek olduğu/kariyerimi ilerletmek için ()

İş bulmak için ()

Hafızamı dinç tutmak / beyin jimnastiği için ()

Türkçe bilmeyen yakınlarımla iletişim kurmak için ()

Boş zamanlarımı değerlendirmek için ()

Yeni arkadaş edinmek için ()

Bir sınava hazırlanmak /sınavı geçmek için () *Hangi sınav olduğunu lütfen yazınız*

Rutin hayatımın dışına çıkmak için ()

Öz güvenimi arttırmak için ()

Var olan dil becerilerimi geliştirmek/ilerletmek için ()

Ek iş bulabilmek için ()

Diğer, yazınız.

15) İNGİLİZCE KURSUNDAN NASIL HABERDAR OLDUNUZ?

Arkadaşım () Ailem () İş arkadaşlarım () İnternet/Sosyal medya ()
Çocuklarım () Eşim () İşverenim () Diğer, yazınız.

16) BU KURSA KATILMAYA SİZİ MOTİVE EDEN NEYDİ? LÜTFEN YAZINIZ.

.....
.....
.....

17) BU KURSA KATILMA KONUSUNDA KARARINIZI KİMLER ETKİLEDİ?

Sosyal çevrem () Eşim () Anne-Babam () Çocuklarım ()
İş arkadaşlarım () İşverenim () Sosyal Medya () Kimse etkilemedi ()

18) KURS SAATLERİ SİZİN İÇİN UYGUN MU?

Evet () Hayır ()

Cevabımız **HAYIR İSE** nedenini yazınız.

.....
.....
.....

19) HANGİ DİL BECERİSİ SİZİN İÇİN EN ÖNEMLİSİDİR, İŞARETLEYİNİZ.

Dinleme () Konuşma () Okuma () Yazma ()

20) BU BECERİ İNGİLİZCE KURSUNDA YETERİNCE ELE ALINIYOR MU? İŞARETLEYİNİZ.

Evet, ele alınıyor. () Hayır, ele alınmıyor.()

Cevabımız **HAYIR İSE** nedeni sizce ne olabilir? Lütfen yazınız.

.....
.....
.....

21) BU DERSİN İÇERİĞİNDEN MEMNUN MUSUNUZ?

Yeterli değil () Kısmen Yeterli () Yeterli () Oldukça yeterli ()

Cevabımız **YETERLİ DEĞİL İSE** kurs içeriği konusunda önerileriniz nelerdir? Yazınız.

.....
.....
.....

22) KURSA DEVAM EDERKEN HERHANGİ BİR GÜÇLÜKLE KARŞILAŞTINIZ MI? SIZE UYGUN SEÇENEKLERİ İŞARETLEYİN. (BİRDEN FAZLA İŞARETLEYEBİLİRSİNİZ.)

Kendime yeterince zaman ayıramıyorum ()

Ders saatlerine uyum sağlamakta güçlük çekiyorum ()

Ders materyallerine erişimde zorluk çekiyorum ()

Dersi anlamakta güçlük çekiyorum ()

Yaşım nedeniyle kendimi rahat hissetmiyorum ()

Dersle başarısız olmaktan korkuyorum ()

Diğer, yazınız.

23) BU KURSUN SONUNDA KATILIM AMACINIZA ULAŞABİLECEĞİNİZİ DÜŞÜNÜYOR MUSUNUZ?

Evet () Hayır ()

Cevabınız **HAYIR İSE** nedenini yazınız.

.....

24) BU KURSUN SONUNDA BİR UST KURSA DEVAM ETMEK İSTİYOR MUSUNUZ?

Evet () Hayır ()

Cevabınız **HAYIR İSE** nedenini yazınız.

.....

25) KURSTAKI ÖĞRENME ORTAMINDAN MEMNUN MUSUNUZ?

Evet () Hayır ()

Cevabınız **HAYIR İSE** nedenini yazınız.

.....

26) BU KURSUN YAŞAMINIZA NE GİBİ KATKILAR SAĞLADIĞINI DÜŞÜNÜYORSUNUZ? YAZINIZ.

.....

.....

Çalışmaya olan katkınız için teşekkür ederim. Araştırma hakkında daha fazla bilgi almak için e posta adresinde iletişim kurabilirsiniz.

EK 2. Görüşme Formu Soruları

KURS MERKEZİNDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERLE YAPILAN GÖRÜŞME SORULARI

1. Andragoji kavramını daha önce duydunuz mu?
2. Daha önce yetişkin gruplarına eğitim verdiniz mi?
3. Yetişkin eğitimi hakkında ne düşünüyorsunuz?
4. Sizce yetişkin eğitiminin örgün eğitimden farkı nedir?
5. Kursiyerlerin İngilizce kursuna katılım amaçları sizce nelerdir? Katılımcı profilini nasıl sınıflandırırsınız?
6. Kursiyerler sunulan içerikten memnun mu?
7. Sizce program içeriği yetişkin eğitime uygun şekilde düzenlenmiş durumda mı?
8. Farklılıklar durumunda siz nasıl önlemler alıyorsunuz?
9. Yaygın eğitimin güçlü/zayıf yanları sizce nelerdir? Nasıl değerlendiriyorsunuz?

EK 3. Etik Kurul Onayı

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
ALT ETİK KURULU
KARAR ÖRNEĞİ

Karar Tarihi : 13.02.2024
Toplantı Sayısı : 07
Karar Sayısı : 53

53- Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Öğr. Üyesi Prof. Dr. Hayat BOZ'un danışmanlığını yaptığı, yüksek lisans öğrencisi Zeynep AKDOĞAN'ın,, "Halk Eğitimi Merkezleri İngilizce Kursu Katılımcılarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Dil Öğrenme Merakı İlişkisi" başlıklı tezi ile ilgili 19/01/2024 tarihli "İnsan Üzerinde Yapılan Klinik Dışı Araştırmalar Başvuru Formu" Etik Kurulumuzca incelendi.

Üniversitemiz Eğitim Bilimler Enstitüsü, Öğr. Üyesi Prof. Dr. Hayat BOZ'un danışmanlığını yaptığı, yüksek lisans öğrencisi Zeynep AKDOĞAN'ın,, "Halk Eğitimi Merkezleri İngilizce Kursu Katılımcılarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Dil Öğrenme Merakı İlişkisi" başlıklı tezi ile ilgili araştırma protokolüne uyulması ve etik onay tarihinden itibaren geçerli olması koşuluyla uygulanmasının etik açıdan uygun olduğuna oy birliği ile karar verildi.

ASLININ AYNI DİR
13/02/2024

Prof. Dr. Muharrem ÖZEN
Ankara Üniversitesi
Etik Kurulu Başkanı

EK 4. Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma İzni/Diğer Kurumlardan Alınan Araştırma İzinleri

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-14588481-605.99-99066488
Konu : Araştırma İzni

19.03.2024

ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü)

İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2020/2 sayılı Genelgesi.
b) 05.03.2024 tarihli ve E-98761816-302.08.01-1285120 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Zeynep AKDOĞAN'ın "Halk Eğitimi Merkezleri İngilizce Kursu Katılımcılarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi ve Dil Öğrenme Merakı İlişkisi" başlıklı tezi kapsamında Merkez ilçelere bağlı Halk Eğitim Merkezlerinde yapılacak uygulama talebi ilgi (a) Genelge çerçevesinde incelemiştir.

Yapılan inceleme sonucunda, söz konusu araştırmanın Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ölçme araçlarının; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına uygun olarak, ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek, eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde okul ve kurum yöneticilerinin sorumluluğunda, gönüllülük esasına göre uygulanması Müdürlüğümüzce uygun görülmüş olup çalışma tamamlandıktan sonra çalışmanın bir nüshasının 30 iş günü içerisinde arage06_arastirma@meb.gov.tr adresine PDF olarak gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Burhan İNAN
Vali a.
Millî Eğitim Müdür V.

Ek: Uygulama Araçları (3 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:
Ankara Üniversitesi

Bilgi :
9 Merkez İlçe MEM

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres :

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meh-ebys>

Telefon No :

Bilgi için: Elvan ÖZBEK

E-Posta :

Ünvan : Müdür

Keşif Adresi : meh@in01.kap.tr

İnternet Adresi : Faks :

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://www.turkiye.gov.tr/meh-ebys> adresinden e137-39c5-36d8-99d9-d64d kodu ile kayıt edilebilir.

BENZERLİK BİLDİRİMİ

“HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİ İNGİLİZCE KURSIYERLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ, KATILIM AMAÇLARI VE KURS DENEYİMLERİ” başlıklı tezimin ana bölümü (ön bölüm, kaynaklar ve ekler hariç) Turnitin İntihali Engelleme Programı aracılığıyla incelenmiş ve ilgili rapor danışmanım tarafından da kontrol edilmiştir. Kontrol sırasında (1) “Beş sözcükten daha az olan benzeşmeler” (2) “Kaynaklar” (3) “Doğrudan Alıntılar” dışarıda tutulmuştur. Benzerlik kontrolüne ilişkin rapordan elde edilen sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

Rapor Tarihi	: 23 Temmuz 2025
Gönderim Numarası	: 2719593657
Sayfa Sayısı	: 70
Sözcük Sayısı	: 16,009
Karakter Sayısı	: 101,989
Benzerlik Oranı	: %3
Savunma Tarihi	: 31 Temmuz 2025

Yukarıda belirtilen sonuçları gösteren Turnitin İntihali Engelleme Programı’na ilişkin orijinal raporu, sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmaksızın bu beyanım ekinde Enstitüye teslim ettiğimi, tezimin %10’dan fazla benzerlik oranı içerdiğinin belirlenmesi durumunda, bundan doğabilecek tüm yasal sorumluluğu kabul ettiğimi bildirir, saygılarımı sunarım.

Öğrencinin Adı Soyadı: Zeynep AKDOĞAN

Tarih:

İmza:

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı ve Soyadı :Zeynep AKDOĞAN

E-Posta Adresi :

İş Deneyimi :

Unvan	Görev Yeri	Yıl
İngilizce Öğretmeni	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Programlar ve Öğretim Materyalleri Daire Başkanlığı	
İngilizce Öğretmeni	Şehit Murat Alkan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	2018-2020
İngilizce Öğretmeni	60. Yıl Ortaokulu	2015-2018

Akademik Bilgiler

Öğrenim Durumu:

Derece	Bölüm/Program	Üniversite	Yıl
Lisans	Mütercim –Tercümanlık (Tr-Alm-İng)	Dokuz Eylül Üniversitesi	2014
Lise	Yabancı Dil Bölümü	Ankara Anadolu Lisesi	2009